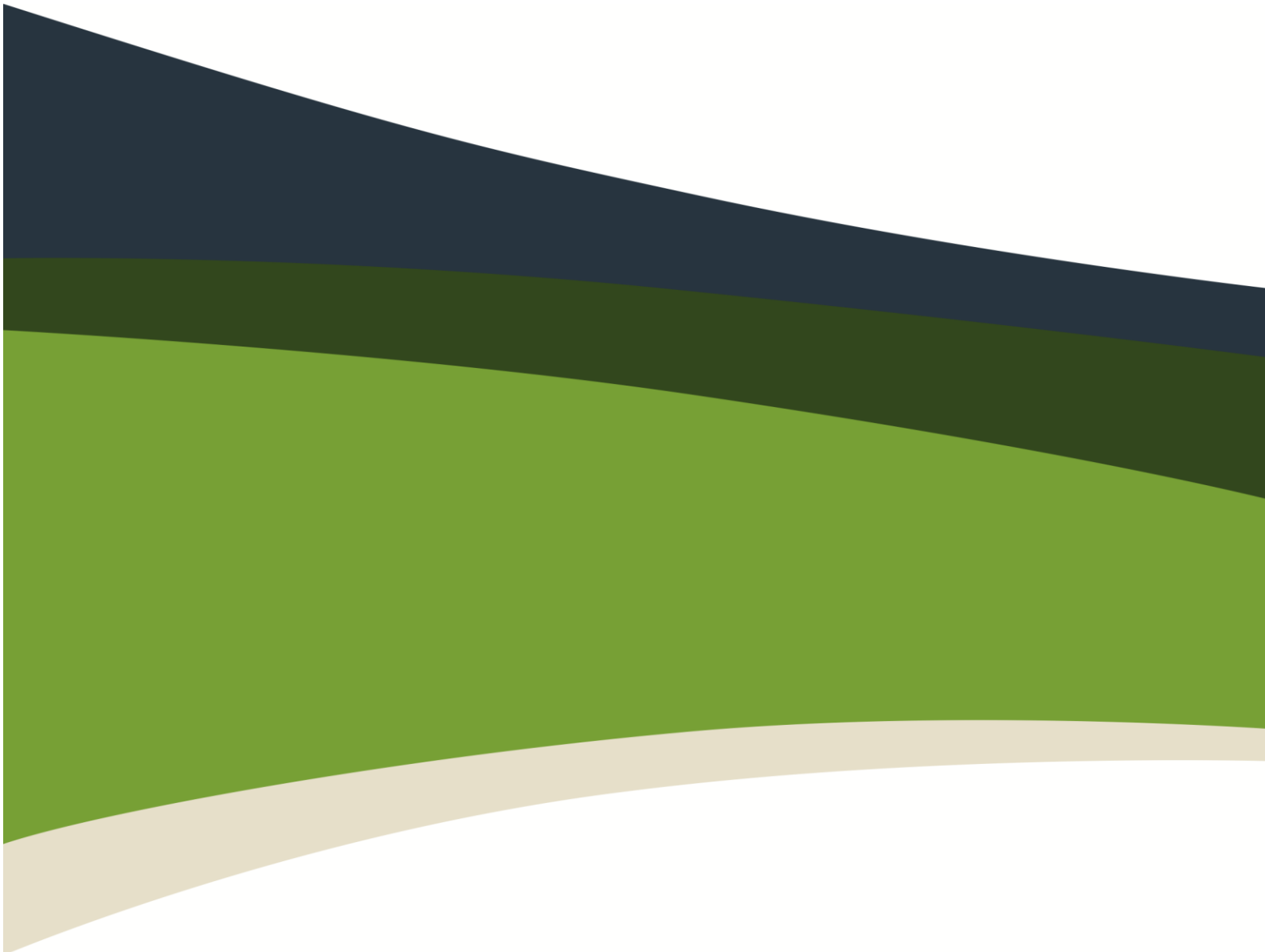

Najaarsnota 2025

Colofon

Uitgave Gemeente Wassenaar

December 2025

Inlichtingen: gemeente@wassenaar.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Programma's	5
P1 Veiligheid en handhaving.....	5
P2 Mens en maatschappij.....	11
P3 Bestuur en middelen	23
P4 Fysieke leefomgeving.....	33
P5 Natuur, klimaat en mobiliteit.....	46
Bijlagen	59
Bijlage 1. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota	60
Financiën.....	62
Financiële ontwikkeling per programma	62

Inleiding

Beste Wassenaarders,

Voor u ligt de Najaarsnota 2025.

Traditiegetrouw is dit het moment om samen te kijken waar we staan en om de voortgang van ons begrotingsbeleid te monitoren. In de Voorjaarsnota 2025 kwam de begroting uit op een positief saldo van bijna anderhalf miljoen euro; met deze Najaarsnota verandert daar bijna niets aan. De Najaarsnota geeft inzicht in de laatste stand van de begroting, het meerjarige beeld en de laatste begrotingswijzigingen die dit jaar nog moeten worden doorgevoerd. Zo houden we grip op onze financiën in een wereld die voortdurend verandert. De middelen die wij ontvangen via het Gemeentefonds blijven van grote invloed op onze financiële positie. Het Rijk stelt deze meerdere keren per jaar bij en dat vraagt van ons flexibiliteit en alertheid.

Met de acties uit deze Najaarsnota investeren we in het versterken van onze organisatie, zodat we ook in de toekomst met vertrouwen en slagkracht kunnen inspelen op de kansen en uitdagingen van Wassenaar. Daarnaast zetten we ons maximaal in om de projecten die we samen in gang hebben gezet succesvol af te ronden én om nieuwe projecten voortvarend van start te laten gaan. Daarmee leggen we een stevige basis voor de volgende bestuursperiode.

Een bijzonder moment is de feestelijke opening van de vernieuwde dorpskern in december van dit jaar. Het centrum is daarmee aantrekkelijker en levendiger geworden, en gelukkig zijn de eerste nieuwe winkels al open of in aantocht.

Daarnaast zijn voor een aantal projecten de eerste concrete stappen gezet zoals de revitalisering van De Wassenaarse Slag. Daarnaast hopen we volgend jaar met de uitvoering te kunnen starten van een aantal andere projecten. Denk aan de renovatie en verduurzaming van de Warenar, het Programma Noordrand, de bouw van de nieuwe fusieschool voor de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW) en de woningbouwprojecten op de voormalige Den Deylschool en op de ANWB-locatie zodra deze beschikbaar komt voor woningbouw.

Deze projecten vormen samen de fundamenten voor een duurzaam, ondernemend en toekomstgericht Wassenaar. Daarmee blijven we werken aan een veilige gemeente die zich blijft ontwikkelen, met ruimte voor wonen, leren, werken en recreëren. De Najaarsnota geeft per project inzicht in de huidige stand van zaken.

Welke stap we ook zetten – afronding, voorbereiding of uitvoering – elk project draagt bij aan een vitaal en toekomstbestendig Wassenaar. Een dorp waarin de kracht van gemeenschap centraal staat en waar we samen bouwen aan een omgeving waarin iedere Wassenaar zich thuis voelt.

Met hartelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Laurens van Doeveren

Wethouder Financiën, Economie en Sport

Programma's

P1 Veiligheid en handhaving

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Een dorp waar mensen veilig en goed leven, wonen, werken en zich thuis voelen. Het hebben van een schone, hele en veilige leefomgeving is daarbij een randvoorwaarde.

Doelstellingen

1. Stellen van veiligheidsprioriteiten.
2. Handhaving van de openbare orde.
3. Kunnen inspelen op thema's als omgaan met onbegrepen gedrag en meervoudig sociale problematiek door snel te schakelen en mensgericht te helpen.
4. Behouden van noodzakelijke hulpdiensten voor en binnen de gemeente Wassenaar.
5. Bestrijden van ondermijnende criminaliteit.

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Uitgevoerd Uitvoeringsplan 2025 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027.

Realisatie / voortgang

De gemeenteraad heeft op 19 december 2023 voor een periode van vier jaar het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 (IVB) vastgesteld. Om uitvoering te geven aan het IVB wordt jaarlijks in een uitvoeringsplan activiteiten opgenomen die voor de periode 2024-2027 veelal zien op de thema's verkeersveiligheid, buurt & veiligheid, zorg & veiligheid, leefbaarheid en ondermijning.

Uitvoeringsplan 2025 Integraal Veiligheidsbeleid Wassenaar

Het college heeft op 28 januari 2025 het Uitvoeringsplan 2025 Integraal Veiligheidsbeleid Wassenaar vastgesteld. De gemeenteraad is op 29 januari 2025 over het Uitvoeringsplan 2025 Integraal Veiligheidsbeleid Wassenaar middels een raadsinformatiebrief (009) geïnformeerd. Het uitvoeringsplan wordt tot eind 2025 uitgevoerd.

Bijeenkomsten digitale criminaliteit & babbeltrucs

Uit de cijfers van de politie blijkt dat ouderen op het gebied van digitale criminaliteit & babbeltrucs meer kwetsbaar zijn. Om deze reden zetten we in op deze doelgroep. In het tweede en derde kwartaal van 2025 zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd. In het vierde kwartaal van 2025 hebben de laatste bijeenkomsten plaatsgevonden.

Convenant Schoolveiligheid 2025

Halverwege januari 2025 is het Convenant Schoolveiligheid 2025 ondertekend door de Wassenarese scholen voor primair en voortgezet onderwijs, politie en de gemeente. Momenteel wordt er invulling gegeven aan de gemaakt afspraken in het convenant, waaronder het inrichten van een Veiligescholenoverleg (VSO). In november heeft de eerste sessie plaatsgevonden, waarbij nagedacht is over de invulling van het VSO in samenwerking met de scholen en politie.

1.2 Evaluatie van het Uitvoeringsplan 2025 van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027.

Realisatie / voortgang

Eind 2025 wordt het Uitvoeringsplan 2025 geëvalueerd. De uitkomst hiervan zal worden verwerkt in het Uitvoeringsplan 2026. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief.

2.1 Uitgevoerd Uitvoeringsprogramma 2025 van het VTH-beleid 2025-2028.

Realisatie / voortgang

Het uitvoeringsprogramma VTH voor 2025 is grotendeels uitgevoerd en wordt geëvalueerd. De volgende zaken zijn onder meer gerealiseerd en in gang gezet:

- De legesverordening voor de omgevingsvergunningen is herzien en sluit nu beter aan bij de situatie onder de Omgevingswet en biedt de inwoner meer transparantie;
- Het aanwijzingsbesluit voor de toezichthouders op het terrein van VTH (vergunningen, toezicht en handhaving) is geactualiseerd;
- Er is een capaciteitsonderzoek uitgevoerd ten behoeve van een doelgerichte en haalbare prioriteitstelling bij de uitvoering van de VTH- taken;
- Er is een start gemaakt met het herijken van de werkprocessen (waaronder het vastleggen van taken, rollen en verantwoordelijkheden) aan de hand van de Omgevingswet.

2.2 Evaluatie van het Uitvoeringsprogramma 2025 VTH-beleid 2025-2028.

Realisatie / voortgang

De evaluatie van het uitvoeringsprogramma zal in december 2025 plaats vinden en worden betrokken bij het uitvoeringsprogramma van 2026.

2.3 Verder versterken van de samenwerking tussen buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) en wijkagent.

Realisatie / voortgang

De boa's hebben dagelijks contact met de wijkagenten. De gezamenlijke en integrale controles zijn in 2025 voortgezet. Er is in 2025 ook actief samengewerkt bij (signalen van) overlast, criminaliteit en ondermijnende activiteiten. In het derde kwartaal van 2025 is een coachingstraject gestart om de zichtbaarheid en effectieve inzet van de boa's te vergroten, waarbij ook de positie van wijk-boa wordt verstevigd en daarmee ook de samenwerking met de wijkagent.

3.1 Optimalisatie van de Lokale Kamer.

Realisatie / voortgang

Eind 2025 zal een evaluatie plaatsvinden die zich richt op de efficiëntie en werking van de Lokale Kamer Zorg en Veiligheid. De Lokale Kamer Zorg en Veiligheid richt zich op complexe (veiligheids-)casuïstiek waarvoor inzet uit meer dan één keten (zorg, strafrecht en/of bestuursrecht) noodzakelijk is. De evaluatie is gestart en de aanbevelingen worden verwerkt in het in 2024 opgestelde handboek.

4.1 Het door ontwikkelen van strandveiligheid in samenwerking met de Wassenaaarse Reddingsbrigade en de hulpdiensten in Wassenaar.

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar heeft in de zomer actief samengewerkt met de hulpdiensten en de Wassenaaarse Reddingsbrigade om het strand voor bezoekers zo veilig mogelijk te houden. Na het strandseizoen 2025 heeft een evaluatie plaats gevonden over de inzet van de Wassenaaarse Reddingsbrigade. Hierover zal de gemeenteraad middels een raadsinformatiebrief worden geïnformeerd in het vierde kwartaal van 2025.

4.2 Het evalueren en doorontwikkelen van de gemeentelijke crisisbeheersing, bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

Realisatie / voortgang

In 2025 is de crisisorganisatie ten volle ingezet, bijvoorbeeld bij de situatie rondom het Valkenburgse Meer in april 2025 waarbij er sprake was van verzakking van de oever. Daarbij was er nauwe samenwerking met gemeente Katwijk, het Hoogheemraadschap van Rijnland en de Provincie Zuid-Holland.

We kijken terug op een goed verlopen NAVO-top in juni 2025, waarbij de gemeente Wassenaar actief samengewerkt heeft met verschillende partners op het gebied van veiligheid. Daarbij een compliment voor de inwoners van Wassenaar voor het omgaan met verminderde mobiliteit rond de NAVO-top. Gemeenten en hun inwoners spelen een sleutelrol in het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Dit najaar is verder gewerkt aan planvorming om de gemeente meer weerbaar te maken. Hierbij wordt uitgegaan van het scenario van 72 uur achtereen stroomuitval en gewerkt middels de handreiking van de VNG. De gemeente richt zich in haar aanpak op goede risicocommunicatie met de bevolking, langdurige bevolkingszorg en bedrijfscontinuïteit. Daarbij wordt voortgebouwd op de contacten die er al zijn met inwoners, bedrijven en organisaties in de Wassenaarse samenleving.

In 2025 zijn sleutelfunctionarissen binnen de gemeentelijke crisisorganisatie getraind op hun rol, taak en verantwoordelijkheid op basis van deze nieuwe visie. In het eerste en tweede kwartaal van 2025 zijn er zowel op bestuurlijk- als op managementniveau in de gemeente Wassenaar crisisoefeningen geweest.

5.1 Uitvoering geven aan het nieuw vierjarig beleid voor de ondermijningsaanpak in Wassenaar

Realisatie / voortgang

Het vierjarig ondermijningsbeleid is gericht op het vroegtijdig signaleren van ondermijning en het vergroten van de weerbaarheid hiertegen. In lijn met dit beleid is afgelopen jaar is continu onderzoek gedaan naar ingediende meldingen, gesignaleerde risico's en is ingezet op het toepassen van bestuursrechtelijke handhaving bij bijvoorbeeld drugsdealers. Inmiddels is er een aantal doelstellingen voltooid, bijvoorbeeld:

- De implementatie van het nieuwe informatiesysteem Atlas voor het registreren, behandelen en analyseren van ondermijningssignalen samen met de politie;
- Bijeenkomst voor hoteleigenaren over seksuele uitbuiting bij hotels waarbij alertheid op het herkennen van signalen van seksuele uitbuiting en mensenhandel centraal stond;
- De start van de publiekscampagne tegen ondermijnende criminaliteit, door middel van een ontwikkelde animatievideo die is verspreid via sociale media in combinatie met volledige herziening van de gemeentelijke landingspagina;
- Districtelijke beleidsharmonisatie op- en trainingen voor de handhaving van het Digitaal Opkopersloket en Digitaal Opkopersregister;

- Implementatie van VOG-P in het gemeentelijke integriteitsbeleid;
- Ondermijning is onderdeel van onboardingsworkshop voor nieuwe medewerkers.

In het bijzonder is het capaciteitsonderzoek naar de toepassing van de Wet Bibob afgerond. Hieruit kwam de conclusie dat het nodig is om in 2026 tijdelijk een Bibob-expert in te huren om organisatiebreed deze onderzoeken op te starten, processen in te richten en inzicht te geven in de risico's en resultaten voor structurele borging. Voor deze tijdelijke inzet in 2026 is een budget van €110.000 nodig. Dit financiële gevolg is in deze najaarsnota verwerkt onder dit programma en wordt bij de financiële toelichtingen nader toegelicht.

Wat gaat het kosten ?

Toelichting budget

Begeleiding boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren)

(nadeel hogere lasten in 2025 € 75.000)

Voor de extra benodigde begeleiding en opleiding van de boa's is een extern adviseur ingehuurd. Hiernaast hebben de boa's aanvullende opleidingen gevolgd.

Dierenambulance

(nadeel hogere lasten vanaf 2025 € 49.000)

De gemeente Wassenaar heeft de dierenambulance en de opvang van zwerfdieren uitbesteed aan de Stichting Nationale Dierenzorg (SND). Hiervoor was in 2016 een overeenkomst afgesloten.

Op basis van deze overeenkomst waren de kosten voor 2025 begroot op € 15.390 voor de kosten van de ambulanceritten. De prijzen voor de dierenambulance (infrastructuur en ritten) zijn nooit geïndexeerd en daardoor niet kostendekkend voor de SND. De SND heeft voor 2025 haar prijzen geïndexeerd. Door de indexering zijn de geschatte werkelijke lasten € 49.000 hoger dan begroot.

De gestegen kosten voor de opvang voor zwerfdieren waren al opgenomen in de Voorjaarsnota 2025. Voor 2026 en volgende jaren wordt de taak van de dierenambulance en de opvang van zwerfdieren opnieuw aanbesteed.

Pilot Bibob-coördinator in 2026

(nadeel hogere lasten in 2026 € 110.000)

Om criminele waterbedeffecten te voorkomen, is vroegtijdig signaleren van criminele inmenging, alsmede het kunnen handelen hierop van groot belang. In de gemeente Wassenaar is hier op dit moment onvoldoende uitvoeringscapaciteit voor beschikbaar. Hierom is het in het door de gemeenteraad vastgestelde meerjarige ondermijningsbeleid een beleidsdoelstelling opgenomen om te onderzoeken hoe de gemeente Wassenaar gelijkmatig kan meegroeien in uitvoeringscapaciteit voor de toepassing van de Wet Bibob, om criminele waterbedeffecten en verplaatsing van criminaliteit naar Wassenaar toe, te voorkomen.

Dit onderzoek is in 2025 afgerond en zal er in 2026 hiervoor een pilot worden uitgevoerd met een tijdelijke Bibob-coördinator om organisatiebreed de Wet Bibob op te starten, processen in te richten en inzicht te geven in de risico's en resultaten. Op basis van deze resultaten kan nadere besluitvorming plaatsen of en in hoeverre de Bibob-coördinator structureel in de ambtelijke organisatie wordt geborgd. Voor deze tijdelijke inzet in 2026 is een budget van €110.000 nodig. Deze uitgaven kunnen voor 2026 worden gedekt vanuit de extra middelen die in de septembercirculaire 2025 voor 2026 beschikbaar zijn gesteld.

Extra inhuur Crisisbeheersing (VTV)

(hogere lasten in 2025 € 50.000)

Door het vertrek van de adviseur crisisbeheersing is hier een vacature ontstaan. Om deze vacature tijdelijk op te vullen is hierop volledig ingehuurd. Dit was noodzakelijk om de uitvoering van wettelijke taken te kunnen waarborgen en ook vanwege de uitvoering van andere tijdelijk essentiële taken , waaronder de werkzaamheden als gevolg van de NAVO-top. Daar het vacaturebudget ontoereikend is om deze vacature volledig door externe inhuur op te vullen kan het bovengenoemde bedrag niet volledig worden vanuit het formatiebudget gedekt. In totaal gaat het om een bedrag van € 50.000 dat niet door het formatiebudget kan worden gedekt.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Wassenaar is een inclusieve gemeente, waarin iedereen prettig kan leven. Een plek waar onze kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien en waar onze ouderen langer vitaal kunnen blijven. We behouden goede welzijns- en zorgvoorzieningen. We geven uitvoering aan bestaand beleid en anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen met het (her-)formuleren van nieuw beleid.

De gemeente, inwoners en maatschappelijke instellingen ondersteunen elkaar. Een integrale en efficiënte (nauwe) samenwerking is daarvoor een voorwaarde. Om de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg te garanderen, dient deze in financieel en maatschappelijk opzicht en qua personele bezetting houdbaar te zijn. Dit vraagt om scherpe keuzes in prioritering, waarbij de mens centraal staat. Daarbij wordt goed gekeken naar de hulpvraag en situatie per individu.

We handelen vanuit vertrouwen en respect, normaliseren zorg volgens landelijke richtlijnen en maken waar mogelijk gebruik van landelijke financiering en fondsen. We vergroten de inwonersparticipatie en daarmee de betrokkenheid van zowel jeugdigen als ouderen bij de totstandkoming van beleid.

Doelstellingen

1. Een sterk maatschappelijk middenveld; focus op preventie.
2. Sociaal Team Wassenaar; integrale samenwerking in het sociaal domein.
3. Jeugdbeleid; betrokkenheid van de jeugd vergroten.
4. Subsidie- en inkoopbeleid; optimalisatie subsidies en inkoop voor zowel gemeente als ketenpartners.
5. Inclusie; iedereen doet mee in Wassenaar.

6. Sport en cultuur; lichamelijke en geestelijke gezondheid en verbinding tussen de inwoners.
7. Gezondheidszorg; voldoende gezondheidszorg voor de inwoners in en om Wassenaar.

Wat gaan we daar voor doen ?

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Uitvoeringsprogramma's voortkomend uit beleidsplan Sociaal Domein

Realisatie / voortgang

Zowel het Uitvoeringsprogramma Welzijn en Zorg als de Lokale Inclusieagenda zijn in 2025 door het college vastgesteld. In 2026 worden daarnaast de uitvoeringsagenda van de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het uitvoeringsprogramma Cultuur opgesteld.

1.2 Nieuwe verordening Adviesraad Sociaal Domein

Realisatie / voortgang

De Verordening Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar 2025 is vastgesteld op 21 mei 2025 door de gemeenteraad van Wassenaar. Deze verordening is gebaseerd op een evaluatie van de bestaande Adviesraad en heeft als doel de betrokkenheid van inwoners bij het gemeentelijk beleid in het sociaal domein te versterken.

1.3 Georganiseerde activiteiten ter bevordering van de lichamelijke en geestelijke gezondheid en het versterken van de sociale basis

Realisatie / voortgang

Met de Rijksmiddelen voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) worden activiteiten georganiseerd ter bevordering van lichamelijke en geestelijke gezondheid en het versterken van de sociale basis. Daarnaast zetten ook diverse partijen in het maatschappelijk veld zich in voor deze doelen.

1.4 Nieuwe beleidsregels respijtzorg

Realisatie / voortgang

De beleidsregels respijtzorg worden opgenomen in de beleidsregels Wmo die in het eerste kwartaal van 2026 door het college worden opgesteld.

1.5 Versterkte lokale implementatie Participatiewet, armoedebestrijding en re-integratie

Realisatie / voortgang

We zien een toename van complexe casussen en de vraag om ondersteuning bij geldzaken door inwoners. Dit betekent dat de uitvoering zwaar belast wordt met meer en ingewikkelder casussen.

Op 18 november 2025 heeft het Sociaal Team Wassenaar een brede bijeenkomst georganiseerd rondom het thema armoede. Voor deze gelegenheid zijn maatschappelijke partners, sportverenigingen, culturele instellingen en onderwijsorganisaties uitgenodigd. De bijeenkomst heeft bijgedragen aan het versterken van de onderlinge verbindingen en het vergroten van de bewustwording over 'verborgen armoede' in de gemeente.

1.6 Gefaseerd geïmplementeerd minimabeleid

Realisatie / voortgang

Op 15 oktober 2024 heeft de gemeenteraad van Wassenaar het Dynamisch Minimabeleid vastgesteld. Dit beleid biedt inwoners met een laag inkomen meer ondersteuning en maatwerk. De invoering verloopt gefaseerd. Vanaf 1 januari 2026 worden belangrijke wijzigingen doorgevoerd om bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie te versterken.

2.1 Het Sociaal Team Wassenaar (STW) is duidelijk vindbaar als toegang van ondersteuning en zorg in het sociaal domein

Realisatie / voortgang

De zichtbaarheid van het Sociaal Team Wassenaar (STW) is het afgelopen jaar aanzienlijk toegenomen. Steeds meer inwoners weten de inloop te vinden en het aantal mensen dat contact zoekt met het STW is aanzienlijk gestegen.

3.1 Preventief jeugdbeleid

Realisatie / voortgang

Het preventief jeugdbeleid, oftewel het Lokaal Jeugdbeleid gemeente Wassenaar 2026, is in november 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

3.2 Voorlichting gegeven aan jongeren over de lokale democratie

Realisatie / voortgang

Voor kinderen in de basisschoolleeftijd (groep 7 en 8) wordt er toegewerkt naar het programma Democracy van ProDemos. Deze activiteit staat in januari tot maart 2026 gepland in het Raadhuis De Paauw. Het jongerenwerk zal voorlichting geven aan leerlingen van scholen voor voortgezet onderwijs over de lokale democratie, gerelateerd aan de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026. In 2025 lag de focus op voorbereiding en planning. In 2026 zal de focus liggen op uitvoering.

3.3 Voorlichting gegeven aan jongeren over gezondheidsbevordering

Realisatie / voortgang

Sinds 2023 werkt de gemeente Wassenaar via het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) aan het versterken van de mentale gezondheid van jongeren en het voorkomen van

middelengebruik. In 2025 zijn op basis van monitoring en dialoog speerpunten vastgesteld; in 2026 ligt de nadruk op de uitvoering daarvan via gerichte activiteiten.

3.4 Hervormingsagenda Jeugd

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar voert de landelijke Hervormingsagenda Jeugd uit via een projectmatige aanpak. Het Lokaal Jeugdbeleid 2025 en de Lokale Educatieve Agenda (LEA) spelen hier een belangrijke rol. De gemeente werkt aan het verbeteren van de toegang tot jeugdhulp, zet praktijkondersteuners ggz jeugd in en ontwikkelt het Sociaal Team Wassenaar verder. Ook wordt gewerkt aan het beheersen van de kosten, onder andere via een nieuwe verordening en beleidsregels die vanaf 2026 gelden.

Via de septembercirculaire 2025 ontvangt Wassenaar incidentele compensatie voor tekorten in de jeugdhulp over 2023 en 2024. Deze middelen zijn bestemd om de doelen van de Hervormingsagenda Jeugd te realiseren, namelijk door het versterken van de sociale basis, het doorontwikkelen van het Sociaal Team Wassenaar (STW) tot een 'sterk lokaal team' en het verbeteren van de samenwerking met huisartsen. Ook wordt extra aandacht besteed aan veelvoorkomende jeugdhulp (segment 5 in het Inkoopkader voor jeugdhulp), om tijdige en passende ondersteuning te bieden en zwaardere zorg te voorkomen.

Vanaf 2028 treedt een nieuw financieel regime in werking, waarbij het Rijk inzet op structurele besparingen binnen de jeugdhulp. Dit betekent dat de beweging naar de voorkant, zoals bedoeld in de Hervormingsagenda Jeugd, uiterlijk in 2028 effectief moet zijn, zodat de structurele bezuinigingen binnen de Jeugdwet kunnen worden opgevangen zonder dat dit ten koste gaat van de beschikbaarheid en kwaliteit van jeugdhulp.

3.5 Uitvoering actielijnen uit Bestuurlijke opdracht kostenbeheersing Jeugdhulp

Realisatie / voortgang

In 2025 lag de focus op de voorbereiding van de nieuwe regionale inkoop van jeugdhulp, als onderdeel van de bestuurlijke opdracht kostenbeheersing. Dit omvatte het aanpassen van de lokale verordening en beleidsregels jeugdhulp, het verzamelen van gegevens voor bekostigingsvormen, KPI's en het inkoopproces en het versterken van de verbinding met het lokaal jeugdbeleid en de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Deze voorbereidingen vormen de basis voor de uitvoering in 2026 en de nieuwe contracten per 2027.

3.6 Getroffen voorbereidingen voor invoeren eigen bijdrage Wmo

Realisatie / voortgang

De invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo is door het Rijk uitgesteld tot ten minste 2027. Hoewel de officiële invoeringsdatum nog steeds op 1 januari 2027 staat, is het door de landelijke politieke ontwikkelingen onzeker of die datum haalbaar is. In de praktijk wordt daarom al rekening gehouden met verdere vertraging, mogelijk tot 2028 of later, afhankelijk van de besluitvorming door een nieuw kabinet.

4.1 Implementatie van subsidiebeleid (maatschappelijke) organisaties

Realisatie / voortgang

Alle subsidieaanvragen voor 2026 zijn beoordeeld en vastgesteld op basis van het Subsidiebeleid gemeente Wassenaar 2025. Voor de aanvragen voor 2027 worden de subsidieregelingen geëvalueerd en waar nodig aangepast.

5.1. Uitvoering Lokale Inclusieagenda

Realisatie / voortgang

Het Uitvoeringsprogramma Lokale Inclusieagenda is in de zomer van 2025 vastgesteld door het college. De uitvoering van de acties vindt deels plaats in 2025 en wordt voortgezet in 2026.

5.2 Toegang tot goed onderwijs voor iedereen

Realisatie / voortgang

Alle onderdelen van het educatief en preventief beleid in Wassenaar gaan volgens planning. De Lokale Educatieve Agenda (LEA) wordt begin 2026 vastgesteld, met een uitvoeringsagenda in mei 2026. Ook de voorbereiding van het regioplan Laaggeletterdheid en de evaluatie van het VVE-beleid verlopen volgens planning. Daarnaast loopt de pilot Praktisch Leren voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) en wordt gewerkt aan regionale afstemming over nieuwkomersonderwijs.

5.3 Bijdrage geleverd aan de woonzorgvisie en woonvormen bijzondere doelgroepen

Realisatie / voortgang

Op 23 september 2025 heeft de gemeenteraad de Startnotitie Lokale Woonzorgvisie Wassenaar 2025 vastgesteld. Deze notitie bevat de uitgangspunten voor de ontwikkeling van een lokale woonzorgvisie en vormt daarmee de basis voor een vervolgnota waarin concrete speerpunten worden uitgewerkt op het gebied van wonen met zorg en welzijn.

5.4 Uitvoering gegeven aan de opvangopgave van asielzoekers en Oekraïense ontheemden

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar blijft zich inzetten voor een goede en veilige opvang van asielzoekers, in samenwerking met partners zoals het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). De focus ligt op een zorgvuldige inbedding van AZC-bewoners in de lokale gemeenschap, onder andere via sport, vrijwilligerswerk en samenwerking met lokale organisaties. Daarnaast wordt met de pilot *Praktisch Leren* ingezet op het tegengaan van schoolverzuim onder alleenstaande minderjarige vreemdelingen door het aanbieden van passend, praktijkgericht onderwijs.

6.1 Meer sport- en cultuurparticipatie door uitvoering van de Brede SPUK en het Sportakkoord II: Fit in Wassenaar

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar zet structureel cofinanciering in voor de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC), wat nodig is om de rijksbijdrage te ontvangen. Via het programma *Fit in Wassenaar* wordt onder andere een sport- en beweegcoach ingezet om inwoners te stimuleren tot een vitaler en actiever leven. Voor de uitvoering van actiepunten uit de Sportvisie is eenmalig budget gereserveerd. Omdat de gemeenteraad de Sportvisie pas eind september 2025 heeft vastgesteld, is het niet haalbaar om dit jaar meerdere actiepunten uit te voeren. Het resterende budget wordt daarom meegenomen naar 2026, zodat de gemeente samen met sportverenigingen en andere partners de visie verder kan realiseren.

6.2 Sport betrokken bij het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

Realisatie / voortgang

In de Sportvisie Wassenaar 2025 wordt sport verbonden aan het programma OKO. Sportverenigingen worden gezien als belangrijke ontmoetingsplekken voor jongeren, met name in hun vrije tijd. Door sportactiviteiten te koppelen aan het OKO-programma wil de gemeente bijdragen aan een positieve leefomgeving waarin jongeren zich gezond, veilig en sociaal verbonden kunnen ontwikkelen.

6.3 Opgesteld Uitvoeringsprogramma cultuur

Realisatie / voortgang

Begin 2026 wordt de Startnotitie Kunst en Cultuur ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Met daaropvolgend de Beleidsnota Kunst en Cultuur en het bijbehorende uitvoeringsprogramma.

7.1 Geborgd programma Mentaal Lokaal Wassenaar en mentale gezondheid

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar werkt samen met partners aan de verdere ontwikkeling van het project Mentaal Lokaal Wassenaar, met als doel het versterken van de mentale gezondheid van inwoners. Er worden nieuwe hulpmiddelen ingezet, professionals worden getraind en het netwerk wordt uitgebreid om inwoners eerder en beter te ondersteunen.

7.2 Voldoen aan wettelijke verplichting suïcidepreventie

Realisatie / voortgang

Wassenaar heeft de afgelopen jaren ingezet op suïcide preventie middels de SUMONA-aanpak voor inwoners boven de 16 jaar. We zijn in het vierde kwartaal van 2025 gestart met het uitbreiden van de inzet naar de jongere doelgroep. Daarnaast wordt regionaal gekeken naar samenwerking in preventie door middel van het inzetten van de gatekeepers-training voor mensen met een signalerende functie richting de doelgroep jongeren. We verwachten een start hiervan in 2026.

7.3 Uitgewerkte aanpak gezondheidszorg - Integraal Zorgakkoord (IZA)

Realisatie / voortgang

Binnen de regionale samenwerking Haaglanden Gezonder hebben de deelnemende gemeenten, waaronder Wassenaar, in 2025 ingezet op drie prioritaire thema's: aansluiten medisch-sociaal, vergrijzing en mentale gezondheid jeugd. Deze thema's sluiten het beste aan bij de gemeentelijke rol en bieden de meeste impact.

Projecten en investeringen

Warenar

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Op 22 september 2025 heeft de gemeenteraad het project herbestemming de Warenar goedgekeurd. Een uitvoeringsplan zal worden opgesteld.

Asielopvang Wassenaar

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De gemeente richt zich op een veilige en goed georganiseerde opvang van asielzoekers, in samenwerking met partners zoals het COA. Daarbij ligt de nadruk op een zorgvuldige integratie van bewoners van het AZC in de lokale gemeenschap. Het beleid is erop gericht om verbinding te stimuleren en een inclusieve leefomgeving te creëren waarin iedereen mee kan doen.

Opvang Oekraïense ontheemden

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Wassenaar blijft zich actief inzetten voor voldoende opvangplekken voor Oekraïense ontheemden. De huisvesting voldoet aan de basisbehoeften en veiligheidseisen en de gemeente biedt ondersteuning bij het vergroten van zelfredzaamheid. Daarbij is er aandacht voor toegang tot onderwijs, werk en zorg, zodat mensen zo goed mogelijk kunnen meedoen in de samenleving.

Herbestemming sporthal De Schulpwei

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De tender over het gebruik van De Schulpwei is afgerond en er is een partij geselecteerd, die hieraan invulling gaat geven. De oude sporthal wordt weer nieuw leven in geblazen en verduurzaamd. Het gaat bijdragen aan het sportaanbod in Wassenaar doordat er overdekte padelbanen gerealiseerd gaan worden. Naar verwachting zullen de banen in de eerste helft van 2026 al in gebruik genomen kunnen worden.

Wat gaat het kosten ?

Toelichting budget

Alleenverdienersproblematiek

(nadeel hogere lasten in 2025 € 38.141)

Het Rijk heeft een bedrag van € 38.141 toegekend voor de aanpak van de alleenverdienerproblematiek via de algemene uitkering Gemeentefonds (meicirculaire 2025). Deze middelen zijn nodig voor de uitvoering en implementatie van financiële ondersteuning aan huishoudens die als gevolg van deze problematiek onder het bestaansminimum uitkomen. De uitvoering vindt plaats via de gemeente Leidschendam-Voorburg, die Wassenaar verzoekt dit bedrag beschikbaar te stellen voor de uitvoering in onze gemeente.

Schuldhelpverlening

(nadeel hogere lasten in 2025 € 23.500)

In 2025 zien we een toename in het aantal aanvragen binnen de curatieve schuldhelpverlening. Dit leidt tot extra lasten van € 23.500. De stijging hangt mede samen met de toename van het aantal cases binnen de preventieve schuldhelpverlening en de inzet van het project Vroeg Eropaf, waardoor inwoners eerder in beeld komen en sneller worden toegeleid naar een curatief schuldhelpverleningstraject.

Daarnaast constateren we ook een toenemende inzet aan de preventieve kant van de schuldhelpverlening. De hieraan verbonden kosten kunnen in 2025 nog worden opgevangen binnen de bestaande begroting. Daarbij worden ook incidentele middelen vanuit de Specifieke Uitkering Integraal Zorgakkoord (SPUK IZA) ingezet.

Het college heeft toegezegd dat, als het beschikbare budget voor preventieve schuldhelpverlening structureel onvoldoende blijkt, zij hierover zal terugkomen bij de gemeenteraad. Voor de jaren na 2025 voorzien we een structurele behoefte aan aanvullende middelen. De exacte omvang hiervan wordt momenteel nader in beeld gebracht. Een voorstel voor structurele dekking zal worden voorbereid en aan de gemeenteraad worden voorgelegd bij de Voorjaarsnota 2026.

Beëindiging mini-maatwerkbudget

(voordeel lagere lasten in 2025 € 15.000)

Conform het besluit bij de Kadernota 2026 wordt de voorziening 'mini-maatwerkbudget' beëindigd. Aangezien ook het gereserveerde budget (€ 30.000) voor dit jaar niet volledig wordt opgemaakt, valt in 2025 een voordeel van € 15.000 vrij.

Bijstandsbudget (BUIG) – definitieve uitkering 2025

(saldo voordeel in 2025 € 249.000; hogere baten € 286.000; hogere lasten in 2025 € 37.000; vanaf 2026 budgetneutraal: hogere baten en hogere lasten € 343.674)

De definitieve uitkering BUIG voor 2025 is vastgesteld op € 7.242.142. Dit ligt € 253.000 boven het geraamde bedrag. Daarnaast vallen de uitkeringslasten in 2025 € 52.000 hoger uit dan eerder begroot. Dit leidt tot een totaal financieel voordeel van € 201.000. De verklaring ligt in een bijstelling van de

verdeelsleutel op basis van landelijke herverdeling en lokale cijfers, zoals het aantal inwoners met een bijstandsuitkering.

In 2025 is het aantal uitkeringsgerechtigden in Wassenaar gedaald. Tegelijk wordt dit jaar een nieuwe woonvoorziening geopend voor 30 mensen met een lichte vorm van beschermd wonen. De nieuwe inwoners zullen grotendeels van buiten de gemeente Wassenaar komen. Een deel van hen zal een bijstandsuitkering aanvragen. De eerdere daling in 2025 en de hogere uitkering vanuit het Rijk bieden ruimte om deze instroom op te vangen.

De meerjarenbegroting vanaf 2026 en verder worden budgetneutraal bijgesteld in overeenstemming met de voorlopige budgetten 2026 vanuit het Rijk.

Kleinschalige opvang Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers)

(voordeel lagere lasten in 2025 €66.147 en in 2026 voordeel lagere lasten €67.933)

In de begroting is rekening gehouden met een afbouw van de gemeentelijke lasten voor de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) met verblijfstatus. Inmiddels is duidelijk dat deze opvang in Wassenaar wordt voortgezet, en dat Stichting Nidos in 2025 en 2026 de volledige kosten bij niet-tijdige uitstroom uit de wooneenheid voor haar rekening neemt. Hierdoor vervallen die gemeentelijke lasten in 2025 en 2026, wat leidt tot een financieel voordeel ten opzichte van de huidige begroting.

Aanvulling op de Bonus Spreidingswet

(voordeel hogere baten in 2025 €117.496)

In de Voorjaarsnota 2025 is gemeld dat de gemeente Wassenaar een bonus van €1.229.000 heeft ontvangen op grond van de Spreidingswet, vanwege het vrijwillig aanbieden van opvangplaatsen voor asielzoekers. Inmiddels is een herziene beschikking afgegeven. Door een correctie op de btw-behandeling is de bonus verhoogd naar €1.346.496. Het volledige bedrag is toegekend als Specifieke Uitkering (SPUK) en is vrij besteedbaar in 2025. Bij de Jaarrekening 2025 zal de besteding conform de SISA-systematiek worden verantwoord.

Beëindiging huisvesting Internationale Taalklas (ITK)

(voordeel lagere lasten programma 2 in 2025 €14.000; budgetneutraal in 2026: nadeel hogere lasten programma 2 €28.000; voordeel lagere lasten programma 4 in 2026 €28.000)

De gemeentelijke onderwijshuisvestingsvoorziening voor de Internationale Taalklas (ITK) wordt beëindigd. De resterende leerlingen stromen door naar de Leidse ITK. Hierdoor vervallen de lokale huisvestingslasten. Ten tijde van het opstarten van de voorziening is dit budget verstrekt vanuit Programma 2. Via deze wijziging wordt de begroting weer toegekend ten behoeve van de bredere opgave voor opvang vluchtelingen.

Asielzoekers: werkbudget integratie en participatie

(voordeel lagere lasten in 2025 € 40.000)

Voor de opvang van asielzoekers heeft de gemeente Wassenaar een afspraak met het COA. De vergoeding die de gemeente hiervoor ontvangt wordt deels ingezet voor sportactiviteiten en integratieprojecten voor de bewoners. In 2025 wordt een onderbesteding van € 40.000 verwacht op dit werkbudget. Dit komt doordat enkele reserveringen, zoals voor nieuwkomersonderwijs en arbeidsmarkttoeleiding, vertraging opliepen.

Wmo-maatwerkvoorzieningen

(nadeel hogere lasten in 2025 € 298.000)

De realisatiecijfers over 2025 laten een overschrijding zien van € 298.000 op het budget voor Wmo-maatwerkvoorzieningen. Deze hogere lasten worden veroorzaakt door kostbare woningaanpassingen met een overschrijding van € 168.000.

Bij de huishoudelijke ondersteuning zien we een overschrijding van € 130.000. Dit komt door een stijging van het aantal inwoners dat hier een beroep op doet. Bij de andere maatwerkvoorzieningen zijn de uitgaven binnen het beschikbare budget gebleven. Voorsnog leidt deze overschrijding niet tot bijstelling van de meerjarenbegroting. Dit komt doordat in de begroting vanaf 2026 al rekening is gehouden met een inhaalindexatie en aanvullende Rijksmiddelen voor demografische groei binnen de Wmo.

Kostprijsonderzoek huishoudelijke ondersteuning

(nadeel hogere lasten in 2025 € 22.000)

In het kader van de nieuwe contractering van huishoudelijke ondersteuning per 2026 heeft de gemeente in 2025 een extern kostprijsonderzoek laten uitvoeren. Aanleiding hiervoor is dat de huidige contracten dateren uit 2012 en dat heldere afspraken over de wijze van indexeren ontbreken. Om tot reële en goed onderbouwde tarieven te komen, is een extern adviesbureau gevraagd een kostprijsmodel op te stellen op basis van lokale en landelijke gegevens. De kosten van dit onderzoek bedragen € 22.000 en worden eenmalig in 2025 geraamd.

Cliëntvolgsysteem Wmo en Jeugdwet

(nadeel hogere lasten in 2025 € 37.358, en in 2026 nadeel hogere lasten € 12.283)

Per 2026 wordt voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet overgestapt op een nieuw cliëntvolgsysteem. Deze overstap is het resultaat van de eerder dit jaar uitgevoerde gezamenlijke aanbesteding met gemeente Voorschoten. Voor de inrichting van het systeem en de overgang is aanvullende externe ondersteuning nodig. Deze inzet richt zich op de inrichting van het systeem, ondersteuning van gebruikers en het opzetten van dashboards en managementinformatie.

Sportaccommodaties - onroerendezaakbelasting (ozb) en juridische inzet

(nadeel hogere lasten in 2025 € 65.000)

Doordat de BSGR pas dit jaar de aanslagen heeft verstuurd met betrekking tot de belasting en heffingen voor de sporthal De Duinpan over de jaren 2023 en 2024 ontstaan er dit jaar extra lasten van € 45.000 op het taakveld Sportaccommodaties. Ook hebben we aanvullende juridische deskundigheid in moeten schakelen in het kader van het geschil over de kosten van de directievoering bij de bouw van de Duinpan (€ 20.000).

Onderbesteding SPUK Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)

Voor het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) is in 2025 een bedrag van € 957.500 aan Rijksmiddelen beschikbaar gesteld. Op basis van de actuele bestedingsplanning wordt verwacht dat ongeveer € 375.000 daarvan daadwerkelijk wordt uitgegeven in 2025.

De besteding van deze middelen wordt volgens de SISA-systematiek verantwoord bij de jaarrekening. Omdat de Rijksrichtlijnen overheveling toestaan, wordt bij de jaarrekening 2025 voorgesteld het resterende bedrag door te schuiven naar 2026. Het exacte over te hevelen bedrag wordt daarbij bepaald.

Onderbesteding SPUK G10 Inburgering

Voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 zijn in 2025 € 744.000 aan rijksmiddelen beschikbaar gesteld. Op basis van de actuele bestedingsprognose wordt verwacht dat hiervan ongeveer € 300.000 daadwerkelijk wordt besteed. De werkelijke besteding in 2025 van deze middelen wordt volgens de SISA-systematiek verantwoord bij de jaarrekening. Indien het binnen de geldende richtlijnen vanuit het Rijk mogelijk is, zal bij de jaarrekening worden voorgesteld om (een deel van) het resterende bedrag over te hevelen naar 2026.

Budgetneutraal programma overstijgend

Implementatie Participatiewet in Balans

(nadeel hogere lasten in 2025 € 28.831; in 2026 € 12.283; in 2027 € 2.909; in 2028 € 812)

In het kader van de landelijke invoering van de Participatiewet in Balans ontvangt de gemeente aanvullende middelen via het Gemeentefonds (septembercirculaire 2025). Dit wetsvoorstel beoogt meer ruimte voor maatwerk, eenvoudigere regels en betere ondersteuning naar werk voor inwoners in de bijstand. Deze middelen worden ingezet voor de implementatie van de wet en versterking van de lokale uitvoering, zoals maatwerkvoorzieningen, begeleiding en re-integratie. De uitvoering van de Participatiewet in Balans ligt bij de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Voortzetting Specifieke Uitkering (SPUK) Informatiepunten Digitale Overhead (IDO)

(nadeel hogere lasten vanaf 2026 € 22.208)

Vanaf 2026 ontvangt de gemeente Wassenaar € 22.208 via het Gemeentefonds (septembercirculaire 2025) voor de uitvoering van de taak 'Overheidsbrede Dienstverlening'. Deze taak beoogt inwoners te ondersteunen bij het regelen van (digitale) overheidszaken. De uitvoering vindt plaats via de bibliotheek, waar professionals laagdrempelige ondersteuning bieden aan inwoners van Wassenaar. Deze middelen zijn een voortzetting van de SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO).

Hervormingsagenda Jeugd

(nadeel hogere lasten in 2025 € 500.000 vanwege storting in reserve Sociaal Domein)

In de septembercirculaire 2025 is een bedrag van € 673.965 aan de gemeente Wassenaar toegekend in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd. Deze middelen zijn onderdeel van een landelijke compensatie van incidentele tekorten in de jeugdzorg over 2023 en 2024 en zijn bedoeld om de transformatie van de jeugdhulp te ondersteunen.

Conform de doelstellingen van de Hervormingsagenda richten gemeenten zich op het versterken van de sociale basis, het verbeteren van toegang tot passende zorg en het terugdringen van zware jeugdhulp. Tegelijkertijd vindt regionaal de voorbereiding plaats op een nieuwe inkoop van jeugdhulp per 2027. Deze regionale transitie en de daarbij behorende lokale uitwerking, is een noodzakelijke voorwaarde om de beoogde structurele besparingen op de jeugdhulp daadwerkelijk te realiseren.

Er wordt de gemeenteraad voorgesteld om een bedrag van € 500.000 hiervan in 2025 toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein. Een nadere uitwerking voor de besteding volgt bij de Voorjaarsnota 2026.

Budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026

Budget Sportvisie

(overheveling van 2025 naar 2026; 2025 lagere lasten € 47.000; 2026 hogere lasten € 47.000)

In de Voorjaarsnota 2025 heeft de gemeenteraad incidentele middelen (€ 50.000) beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Sportvisie. Vanwege een latere besluitvorming van de Sportvisie eind september kon niet eerder worden gestart. Zodoende is een deel van dit budget in 2025 nog niet benut. Via budget uit het Sportakkoord en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) geven we wel al uitvoering aan een paar actiepunten uit de Sportvisie. Er wordt de gemeenteraad voorgesteld om € 47.000 over te hevelen naar 2026, zodat de uitvoering van onderdelen uit de Sportvisie alsnog kan plaatsvinden.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Wassenaar wil een financieel gezonde gemeente zijn. De gemeente streeft naar rust en evenwicht in het bestuur. Zorgvuldige en transparante besluitvorming vormt het uitgangspunt van ons handelen. Het politieke debat en de gesprekken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden gevoerd op basis van wederzijds respect. De gemeente treedt verbindend op; we doen het immers samen voor Wassenaar. De gemeente behartigt het algemeen belang en heeft oog voor het individu.

Doelstellingen

1. De gemeente houdt de financiën op orde met een structureel sluitende begroting.
2. Ontwikkeling van de jonge ambtelijke organisatie door de ingeslagen weg na de ontvlechting voort te zetten.
3. Inwoners en ondernemers voelen zich geholpen en gesteund door de gemeente en communicatie tussen gemeente, inwoners en ondernemers is transparant, duidelijk en getuigt van wederzijds respect.
4. De gemeente heeft alleen vastgoed in eigendom, als er een duidelijk maatschappelijk belang is dat om vastgoed vraagt.
5. Een gerestaureerde en als bestuurscentrum ingerichte De Paauf en huisvesting van de overige ambtenaren elders.
6. Het landgoed De Paauf voltooien.
7. Iedereen doet mee, van jong tot oud, Wassenaarder en "international".

Wat gaan we daar voor doen ?

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Bezuinigen door het beperken van externe inhuur en nog efficiënter inkopen

Realisatie / voortgang

Er is continu aandacht voor het beperken van externe inhuur en efficiënter inkopen. Daarmee komen we tegemoet aan de begrote bezuinigingen in de Begroting 2025.

2.1 VNG-trainees zijn ingezet voor de organisatie

Realisatie / voortgang

Ook dit jaar zijn VNG-trainees geplaatst binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Wassenaar. Met hun frisse blik, actuele kennis en gedrevenheid leveren zij een waardevolle bijdrage aan Wassenaar. Hun aanwezigheid versterkt niet alleen de samenwerking zowel binnen als buiten de organisatie, maar biedt ook een mooie kans om jong talent te binden aan de publieke sector.

2.2 Maatregelen verbetering (bestuurs)cultuur worden geïmplementeerd

Realisatie / voortgang

Reglementen, protocollen en regelingen op het gebied van sociale veiligheid en omgangsvormen zijn geactualiseerd en vastgesteld. Bij nieuwe medewerkers wordt er tijdens de onboarding aandacht besteed aan omgangsvormen. Dit maakt onderdeel uit van de het introductieprogramma van nieuwe medewerkers dat een breder aanbod kent dan alleen cultuuraspecten. Het grootste deel van het introductieprogramma wordt door eigen medewerkers verzorgd. Dit zorgt voor verbinding. Naast aandacht voor alle (nieuwe) medewerkers is er ook extra aandacht voor het management en strategen om de gewenste cultuur uit te dragen naar hun medewerkers.

3.1 Handhaven korte wachttijd in de paspoortpiek

Realisatie / voortgang

De dienstverlening rond reisdocumenten is in 2024 verder geprofessionaliseerd. Door gerichte inzet van extra capaciteit en procesoptimalisatie is de wachttijd teruggebracht. Deze lijn is in 2025 vastgehouden, ondanks de aanhoudende piek in aanvragen. De inzet van iBurgerzaken maakt het aanvraagproces voor inwoners toegankelijker en efficiënter: zij kunnen niet alleen digitaal een aanvraag starten, maar ook zelf een geschikt moment kiezen en aanvullende zaken online regelen. Dit draagt bij aan spreiding van de drukte en een betere benutting van capaciteit.

3.2 Hogere klanttevredenheid door onze dienstverlening verder te verbeteren

Realisatie / voortgang

Op basis van het in 2024 vastgestelde dienstverleningsmodel werkt de gemeente in 2025 verder aan een organisatie die gastvrij, professioneel en betrouwbaar is. Gastheerschapstrainingen worden gefaciliteerd

in alle lagen van de organisatie. Gastheerschap binnen de dienstverlening van Wassenaar betekent dat inwoners zich écht welkom voelen, waarbij de gemeente begrijpt dat responsiviteit (snel en adequaat reageren op vragen en behoeften) essentieel is voor een gastvrije en betrokken overheid.

Voor het einde van het jaar worden medewerkers geïntroduceerd aan de servicewaarden van Wassenaar: eigenaarschap is duidelijk belegd, we doen het samen, je weet waar je aan toe bent, we gaan respectvol met elkaar om en iedereen doet mee. Deze waarden vormen de basis voor houding en gedrag in het contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarnaast wordt een kanalenstrategie ontwikkeld om inwoners via het juiste kanaal op het juiste moment te bedienen. Het klanttevredenheidsonderzoek staat op het punt van livegang en biedt structureel inzicht in de beleving van onze dienstverlening.

3.3 Goede communicatie met inwoners, instellingen en ondernemers

Realisatie / voortgang

De Engelstalige versie van de gemeentelijke website wordt eind 2025 opgeleverd. Hiermee wordt invulling gegeven aan de behoefte van de internationale gemeenschap in Wassenaar aan toegankelijke en begrijpelijke informatie. Vanwege de onverwachte Tweede Kamerverkiezingen is het burgerpanel doorgeschoven naar 2026. Intern worden richtlijnen opgesteld voor meertalige communicatie, zodat deze structureel onderdeel wordt van onze dienstverlening.

4.1 Implementatie kostprijsdekkende huren panden, accommodaties en gronden

Realisatie / voortgang

De kostprijsdekkende huren voor het maatschappelijke vastgoed zijn in 2025 doorgerekend. Het invoeren van deze nieuwe huren heeft mogelijk financiële gevolgen voor de maatschappelijke organisaties die gebruik maken van deze locaties. Dit vraagt om een integrale, programma- overstijgende benadering. Invoering van de kostprijsdekkende huur mag niet ten koste gaan van het activiteitenaanbod van de organisaties. Met de diverse huurders hebben daarom de afgelopen maanden gesprekken plaatsgevonden om meer inzicht te krijgen de wensen van en knelpunten voor de huurders. Een zorgvuldige voorbereiding vraagt tijd en besluitvorming hieromtrent zal begin 2026 kunnen plaatsvinden.

4.2 Opgesteld vastgoed- en accommodatiebeleid

Realisatie / voortgang

Nieuw vastgoedbeleid is gewenst om een koers te bepalen hoe om te gaan met ons vastgoed en onze accommodaties. Omdat een visie op ons gemeentelijk vastgoed zeer veel samenhang heeft met "de huisvestingspuzzel" voor de gemeentelijke huisvesting, is het overal vastgoedbeleid wat vertraagd. De invoering van kostprijsdekkende huren wordt, zoals hierboven reeds aangegeven, wel in gang gezet.

4.3 Voortgang verkoop van gemeentelijk vastgoed uitgevoerd

Realisatie / voortgang

In 2025 is het Koffiehuis aan de Buurtweg 116 verkocht en is de verkoop van de woningen aan de Verlengde Kerkeboslaan 42 voorbereid. Voor de Berkheistraat 12 wordt het verkoopproces opgestart. Het

beleid blijft dat woningen worden afgestoten zodra deze vrijkomen. Een verkoopopbrengst voor genoemde laatste twee objecten wordt in 2026 verwacht.

4.4 Beheerplan en verduurzaming vastgoed

Realisatie / voortgang

In 2025 is het Beheerplan Vastgoed 2026-2029 opgesteld. De verduurzamingsopgave is hierin meegenomen en wordt daarmee gekoppeld aan planmatig onderhoud. De geraamde kosten vallen binnen de vastgestelde financiële kaders.

Toegelicht onder projecten:

5.1 Renovatie en restauratie Rijksmonument De Paauw tot een bestuurscentrum aanbesteed.

5.2 Nieuw locatie gemeentewerf en milieustraat is in ontwikkeling.

6.1 Cementrustieke bruggen in het landgoed De Paauw zijn hersteld.

7.1 Uitvoering Nota Internationals

Realisatie / voortgang

De Nota Internationals is in oktober 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Het doel van de nota is het versterken van participatie, integratie en dienstverlening met betrekking tot de internationale inwoners van Wassenaar. Op diverse vlakken is er inmiddels uitvoering gegeven aan dit beleid. De internationale inwoners zijn onder andere betrokken geweest bij het opstellen van de sportvisie, er wordt gewerkt aan informatievoorziening over sportmogelijkheden en is er aandacht bij het vrijwilligerswerk om verder te internationaliseren e.d.

Projecten en investeringen

5.1 Bestuurscentrum De Paauw

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Voor het bestuurscentrum De Paauw is inmiddels het definitief ontwerp (DO) vastgesteld door het college; na het raadsbesluit op 23 september (Z/25/102947/460006). Volgens jaar mei zal de Paauw leeggemaakt worden voor de renovatie en wordt de Paauw in januari 2029 weer in gebruik genomen.

5.2 Ontwikkeling nieuwe gemeentewerf en milieustraat

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Door de aandacht die is uitgegaan naar de renovatie en restauratie van het bestuurscentrum in Raadhuis De Paauw hebben een nieuw gemeentekantoor en de nieuwe gemeentewerf enige vertraging opgelopen. Het college heeft in raadsinformatiebrief de gemeenteraad geïnformeerd over de mogelijke voorkeursvarianten en een gecombineerd nieuw kantoor en een gemeentewerf te (laten) uitwerken op de voormalige locatie van De Nederlandsche Bank aan de Rijksstraatweg of het gebouw van Rabobank nabij het centrum. Als de uitwerking een haalbare en betaalbare variant oplevert kunnen hierover besluiten worden genomen. Het betekent dat voor de milieustraat en de opslagfunctie van de werf nog een oplossing gevonden moet worden. Ondertussen wordt ook de ruimtelijke procedure voor de potentiële locatie voor de werf en milieustraat aan de Maaldrift uitgewerkt. Dit blijft daarmee een reële optie als de locatie Rijksstraatweg niet haalbaar blijkt te zijn. Het terrein aan de Maaldrift is aangekocht onder voorwaarden van bestemmingswijziging en instemming van de gemeenteraad.

6.1 Cementrustieke bruggen

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De restauratie van de cementrustieke bruggen is in volle gang. De eerste brug is gereed en inmiddels formeel geopend. De tweede brug is in een afrondende fase en de derde brug met kademuur wordt binnenkort opgestart. Ook de subsidies zijn toegezegd en grotendeels ontvangen. Voor de zomer van 2026 is dit project afgerond.

Wat gaat het kosten ?

Toelichting budget

Effect Meicirculaire 2025 Algemene Uitkering Gemeentefonds

(voordeel hogere baten in 2025 € 770.688)

De Meicirculaire 2025 levert voor 2025 een voordeel op van € 789.245 ten opzichte van de Voorjaarsnota 2025. Hierover is de gemeenteraad in de raadsinformatiebrief van 24 juni 2025 geïnformeerd. In de bovengenoemde informatiebrief was een negatieve afrekening voor 2024 van € 70.780 opgenomen. De afrekening valt echter minder negatief uit. Op basis van de huidige informatie is de hoogte van de afrekeningen oude jaren € 18.557 negatief. Van het voordeel van € 789.245 in 2025 worden in Programma 2 € 38.141 extra uitgaven geraamd voor alleenverdienersproblematiek en in Programma 4 € 139.305 extra uitgaven geraamd voor de invoering van de Omgevingswet.

Effect Septembercirculaire Algemene Uitkering Gemeentefonds

(voordeel hogere baten in 2025 € 846.538, voordeel hogere baten in 2026 € 800.211, nadeel lagere baten in 2027 € 243.997, nadeel lagere baten in 2028 € 168.562)

De septembercirculaire 2025 levert voor 2025 een voordeel op van € 846.538. Hierover is de gemeenteraad in een raadsinformatiebrief over geïnformeerd.

Tijdelijke voorzieningen gemeentelijke huisvesting

(meerjarig budgetneutraal, in 2025 voordelig € 228.000, in 2026 nadelig € 127.868, in 2027 geen effect en in 2028 nadelig € 100.132)

Het huurcontract met de politie voor een tijdelijk gebruik van de gehele 2^e verdieping is in februari 2025 getekend. Op deze etage zullen zowel werkplekken als vergaderfaciliteiten gebruikt gaan worden voor een periode van drie jaar. Er is met de politie afgesproken dat alle voorbereidende werkzaamheden voor ingebruikname vooruitlopend op de huurperiode uitgevoerd kunnen worden. Dit betekent dat de huurkosten die in 2025 zijn geraamd kunnen worden doorgeschoven naar 2028, omdat de huurkosten voor 2026 en 2027 al volledig in beeld zijn gebracht. Het is inmiddels duidelijk dat geheel 2028 gehuurd moet gaan worden. In juni 2025 heeft de gemeenteraad besloten om (pas) het tweede kwartaal van 2026 te verhuizen naar het politiebureau. De voor 2025 begrote kosten voor voorbereiding en verhuizing verschuiven naar 2026.

BEGROOT (€)		2025	2026	2027	2028
WAS	Huurkosten	76.000	155.952	155.952	79.952
WORDT	Huurkosten	0	155.952	155.952	155.952
WAS	Verhuis & opslag	212.000	84.132	84.132	43.132
WORDT	Verhuis & opslag	60.000	212.000	84.132	67.264
TOTAAL		228.000	-127.868	0	-100.132

Tractie (aanbesteding voertuigen openbare ruimte)

(nadeel hogere lasten in 2025 € 55.000)

Voor de vervanging van oude voertuigen is een extern bureau ingeschakeld om het aanbestedingstraject voor wat betreft de aanschaf van nieuwe voertuigen te verzorgen. De kosten hiervoor bedragen € 55.000.

Tractie (laadstation openbare ruimte)

(nadeel hogere lasten in 2025 € 25.000)

Vanwege de aanschaf van elektrische voertuigen is er een laadstation besteld voor het opladen van deze voertuigen. De kosten hiervoor bedragen € 25.000.

Aanschaf accukluis voor elektrische bosmaaiers

(nadeel hogere lasten in 2025 € 20.000)

Om de elektrische bosmaaiers te kunnen stallen en opladen is de aanschaf van een accu- en opslagkluis noodzakelijk. Dit valt onder het budget van Openbare ruimte m.b.t. gereedschappen. De kosten hiervoor bedragen € 20.000.

Actualiseren onroerendezaakbelasting (ozb)

(voordeel hogere baten in 2025 € 550.000)

In de ontvangen deelnemersrapportage Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een prognose gemaakt voor 2025. Uit deze prognose blijkt dat de ozb van de Gemeente Wassenaar 550.000 hoger uit zal vallen dan begroot. De voornaamste reden is dat de huizenprijzen meer zijn gestegen dan verwacht.

Opvangen vacatures en uitval

(nadeel hogere lasten in 2025 € 680.000)

Er is sprake van uitval en vacatures op taken die wettelijk vereist zijn. Om de continuïteit van de werkzaamheden en ook de dienstverlening richting de inwoners van de gemeente Wassenaar te waarborgen, is hierop tijdelijke inhuur ingezet. Tevens is ingehuurd om bestuurlijke ambities te kunnen realiseren. De overschrijding betreft iets meer dan 2% van de totale loonsom.

Inhuurlasten Ruimtelijk domein

(nadeel hogere lasten in 2025 € 154.000)

Door vacatures is dit jaar gebruik gemaakt van externe inhuur van personeel om de continuïteit van de werkzaamheden te borgen. Zo is de vacature voor de manager RO tijdelijk ingevuld met inhuur; inmiddels is de vacature voor de Manager RO ingevuld.

Ook is dit jaar nog gebruik gemaakt van externe inhuur voor de energietransitie. We kunnen inmiddels melden dat dit nu met vast personeel is ingevuld. Daarnaast is op andere beleidsterreinen zoals economie, wonen, erfgoed, regiozaken, Duin Horst en Weide, Nationaal Park Hollandse Duinen eveneens gebruik gemaakt van externe deskundigheid.

Al met al zijn er externe inhuurkosten gemaakt die grotendeels gedekt kunnen worden uit de te verwachten onderuitputting op salariskosten, maar desondanks per saldo € 154.000 hogere kosten met zich meebrengen.

Aanvulling capaciteit Juridische zaken

(nadeel hogere lasten in 2026 € 450.000)

Op het gebied van juridische expertise is er sprake van een tekort aan capaciteit. Dit wordt veroorzaakt doordat het aantal juridische vraagstukken en dossiers niet overeenkomt met de formatieve ruimte van de eenheid Juridische zaken. Dit knelpunt doet zich voor binnen het ruimtelijke domein, op het gebied van bezwaar- en beroepsdossiers m.b.t. omgevingsrecht en het grote aantal Woo-verzoeken.

Inkoop efficiencyslag eigen organisatie

(per saldo nadeel hogere lasten in 2025 € 10.840)

De inkooptaakstelling van € 175.000 is voor € 164.160 structureel ingevuld. De verwachting is dat in 2026 het resterende deel kan worden weggewerkt.

Opleidingen

(nadeel hogere lasten in 2025 € 70.000)

Er is dit jaar extra ingezet op opleidingen en trainingen binnen de ambtelijke organisatie. Het betreft onder andere trainingen op het gebied van gastheerschap, het schrijven van raadsvoorstellen en leiderschap. Hierdoor is een eenmalige overschrijding van 20% van het in 2025 begrote bedrag ontstaan.

Landelijke Tweede Kamerverkiezingen

(nadeel hogere lasten in 2025 € 15.000)

Op 29 oktober 2025 zijn de Tweede Kamerverkiezingen. Voor de uitvoering van de verkiezingen mede door de implementatie van de VOX-telmethode is een aanvullend budget van € 15.000 nodig. Deze lasten worden gecompenseerd vanuit de algemene uitkering.

Juridisch advies Huize Ivicke

(nadeel hogere lasten in 2025 € 15.000)

Na de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is dit project succesvol afgerond. Er zijn nog aanvullende kosten van € 15.000.

Aanleg glasvezel tijdelijke huisvesting in het politiebureau

(nadeel hogere lasten in 2025 € 75.000)

Voor de tijdelijke huisvesting in het politiebureau is met name een ICT-aanpassing noodzakelijk omdat er geen gecombineerd gebruik met het politienetwerk wordt toegestaan. Voor een bedrijfszekere glasvezelverbinding met de centrale server zijn er in 2025 aanvullende lasten van € 75.000.

Treasury

(saldo voordeel hogere baten in 2025 € 46.000)

De verwachte rente schatkistbankieren is € 60.000 hoger dan begroot. Ook het dividend van de BNG is € 17.000 hoger dan begroot. Het dividend van Alliander is € 31.000 lager uitgevallen. Per saldo is er derhalve op het gebied van Treasury (rente en dividend) een voordeel van € 46.000 te verwachten.

UWV eigen risico WW

(nadeel hogere lasten in 2025 € 124.000)

De gemeente Wassenaar is eigenrisicodragers voor de WW-kosten van (oud)-medewerkers. Deze kosten kunnen fors zijn en fluctueren jaarlijks. Deze kosten zijn in 2025 aanzienlijk gestegen, aangezien meer (oud) medewerkers dan voorheen aanspraak maken op een WW-uitkering.

Aanvullende kosten en storting voorziening pensioenen (voormalig) wethouders

(nadeel hogere lasten in 2025 € 238.000)

Op basis van de meest actuele berekening van de gevolgen van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) voor politiek ambtsdragers is een aanvullende dotatie aan de voorziening noodzakelijk van € 215.000.

Daarnaast zijn er in 2025 € 23.000 aan aanvullende pensioenkosten gemaakt die niet waren begroot.

Update HR-systeem Motion

(nadeel hogere lasten in 2025 € 30.000)

Het huidige HR-systeem Motion wordt in 2025 door de leverancier gemigreerd naar een modern platform met meer mogelijkheden. De aanvullende eenmalige kosten bedragen € 30.000.

Budgetneutraal binnen het programma

Flexibele schil ambtelijke organisatie

(budgetneutraal, in 2026 hogere lasten € 560.780 en hogere baten € 560.780 door onttrekking reserve reorganisatie)

Het is duidelijk dat de ambtelijke organisatie veel werk verzet en werkzaamheden vrijwel volledig zijn ingepland. Dit zorgt ervoor dat de organisatie weinig flexibiliteit kent om in te springen op nieuwe ontwikkelingen (bijv. Duindigt) of dat dit betekent dat andere zaken minder prioriteit krijgen. Om dit in 2026 te voorkomen wordt budget vrijgemaakt voor een flexibele schil.

Verkoop Buurtweg 116 - Koffiehuisje

(budgetneutraal, in 2025 hogere baten en lasten € 131.600 vanaf 2026 voordeel lagere lasten € 5.054)

Het Koffiehuisje aan de Buurtweg is recentelijk verkocht voor een bedrag van € 131.600. Onder aftrek van de restant boekwaarde van € 11.657 en de verkoopkosten van € 10.224 resteert een netto-opbrengst van € 109.719. Dit bedrag zal conform het Coalitieakkoord worden gestort in de algemene reserve. De structurele ramingen voor dit object van in totaal € 5.054 vallen vrij vanaf 2026.

Budgetneutraal programma overstijgend

Doorbelasten kosten projectleiders en -ondersteuners naar projecten

(budgetneutraal, in 2025 € 70.000, vanaf 2026 € 435.000 hogere lasten en baten)

Het toenemend aantal (grote) projecten vergt steeds meer capaciteit op zowel projectleiding als -ondersteuning.

Sinds de verzelfstandiging in 2021 is deze deskundigheid voornamelijk extern ingevuld, wat tot relatief hoge kosten heeft geleid.

Om de kosten van de geplande projecten te beperken heeft de organisatie behoefte aan vaste projectleiding en -ondersteuning. De mogelijkheid bestaat de kosten hiervan toe te rekenen aan de projecten die door deze medewerkers worden gerealiseerd.

Daarom wordt de gemeenteraad voorgesteld de begroting vanaf november 2025 meerjarig aan te passen en hiervoor in 2025 een bedrag van € 70.000 op te voeren en vervolgens meerjarig op jaarbasis € 435.000 hogere lasten en baten op te nemen.

Budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026

Internationals

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten € 20.000, in 2026 hogere lasten € 20.000)

Het doel van de Beleidsnota Internationals is om aandacht te besteden aan de betrokkenheid van deze groep in de gemeente Wassenaar. Om de betrokkenheid van de internationals te waarborgen zijn er verschillende beleidsuitgangspunten opgesteld. M.b.t. deze beleidsuitgangspunten is er in 2025 al het nodige gebeurd; een deel van bestaande budgetten (o.a. sport, vertalingen, evenementen) zijn hiervoor ingezet. De gemeenteraad wordt voorgesteld om een restant budget van € 20.000 over te hevelen naar 2026. Dit budget wordt ingezet voor o.m. onderwijs, kunst en cultuur, sport, vrijwilligerswerk en evenementen.

Ontwikkeling nieuwe gemeentewerf en milieustraat

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten en lagere onttrekking reserve grote projecten € 135.000 en in 2026 hogere lasten en hogere onttrekking reserve grote projecten € 135.000)

De ruimtelijke procedure voor het terrein aan de Maaldrift is gestart. In 2025 komt naar verwachting € 40.000 van het beschikbaar gesteld budget van € 175.000 tot besteding. De werkzaamheden zullen in 2026 doorlopen. Er wordt de gemeenteraad voorgesteld het restant van € 135.000 met bijbehorende dekking uit de reserve Grote projecten over te hevelen naar 2026.

Cliëntvolgsysteem Wmo en Jeugdwet- ICT lasten

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten € 20.000 en lagere onttrekking uit de algemene reserve € 20.000; in 2026 hogere lasten €20.000 en een hogere onttrekking uit de algemene reserve € 20.000)

De implementatie van het Cliëntvolgsysteem Wmo en Jeugdwet wordt voor een gedeelte in 2026 uitgevoerd. Er wordt de gemeenteraad voorgesteld om € 20.000 over te hevelen naar 2026 met dekking uit de Algemene reserve.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Wassenaar wil een van de mooiste en aantrekkelijkste woongemeenten van Nederland zijn en blijven. We koesteren de ideale en centrale ligging ten opzichte van de grote steden Den Haag, Rotterdam en Amsterdam, en ons strand, de duinen en de landgoederen. Wij streven ernaar om Wassenaarders van alle leeftijden een zo goed mogelijk leef- en woonkwaliteit te bieden.

Doelstellingen

1. Woningen realiseren op de 4 woningbouwlocaties Den Deijl, Gemeentewerf, Het Kerkehout en ANWB, in lijn met regionale afspraken en openstaan voor initiatieven vanuit de markt.
2. De Omgevingsvisie voor Wassenaar en gebiedsuitwerkingen voor noordrand-Groene Zone en zuidrand zijn klaar en geven richting aan de Wassenaarse ruimtelijke ordening en aan de vervulling van de wettelijke verplichtingen.
3. De Wassenaarse schoolgebouwen op zijn minst naar BENG-niveau brengen, te laten voldoen aan de ambities uit het IHP en de lokale energiestrategie.
4. Betere inzet op behoud en toekomstbestendig maken van het erfgoed.
5. Meer adequaat toezicht en handhaving voor het behoud van erfgoedwaarden.
6. Benoemen verbeterpunten die verder een bijdrage leveren aan de energietransitie enerzijds en het behoud van historisch ruimtelijke-en erfgoedkwaliteiten anderzijds.
7. Informeren, stimuleren en faciliteren van passende herbestemmingen, die aansluiten bij de mogelijkheden die het monument en zijn omgeving biedt.

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Opgestelde regionale en lokale woonzorgvisie verwerkt

Realisatie / voortgang

Op 23 september 2025 heeft de gemeenteraad van Wassenaar de Startnotitie voor de Lokale Woonzorgvisie vastgesteld. De uitwerking van acht uitgangspunten en de strategie voor de komende jaren worden opgenomen in de *Nota Lokale Woonzorgvisie gemeente Wassenaar 2026*, die in februari 2026 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Deze nota is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met bewoners, woningbouwcorporaties, huurdersverenigingen, zorg- en welzijnsorganisaties, ouderenverenigingen, de Stichting Gehandicapten Wassenaar en het Zorgkantoor.

Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een Regionale Woonzorgvisie voor Haaglanden. Daarin ligt de nadruk op samenwerking tussen gemeenten en het maken van afspraken over een evenwichtige verdeling van urgente woningzoekenden en mensen met een zorgvraag.

1.2 Gewijzigde regionaal afgestemde Huisvestingsverordening

Realisatie / voortgang

De Huisvestingsverordening Wassenaar 2023 wordt zowel lokaal als regionaal afgestemd. Voor het lokale deel staan twee onderwerpen op de agenda voor wijziging eind 2025, namelijk de toewijzing van woonwagenvlekken en woonwagens en het opnemen van middenhuur. Deze wijzigingen vormen de tweede aanpassing van de verordening en worden inhoudelijk afgestemd met de regio Haaglanden om consistentie en uitvoerbaarheid te waarborgen.

Het regionale deel van de Huisvestingsverordening wordt naar verwachting in het eerste halfjaar van 2026 aangepast op de onderwerpen betaalbare koop en om een reparatie van artikel 3.8, waarin de bevoegdheden van de gemeenteraad zijn geregeld.

1.3 Opgestelde en ondertekende meerjarige prestatieafspraken

Realisatie / voortgang

In overleg met de woningbouwcorporaties is gekozen voor begeleiding van een extern bureau voor het schrijven van de meerjarige prestatieafspraken. De startgesprekken met de bestuurders hebben plaatsgevonden. De huurdersverenigingen worden hierbij nauw betrokken en ook de zorginstellingen worden aangehaakt voor het gedeelte van zorggeschikte woningen. De verwachting is dat in januari 2026 de prestatieafspraken ondertekend kunnen worden, zoals met de woningbouwcorporaties is afgestemd.

1.4 Opgesteld volkshuisvestelijk programma

Realisatie / voortgang

Het volkshuisvestelijk programma dient nog opgesteld te worden en afgestemd met de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Dit proces kan onder druk komen te staan, gezien de andere belangrijke ontwikkelingen in het beleid van Wassenaar en de tijd die dat vergt.

1.5 Doelgroepenverordening opgesteld

Realisatie / voortgang

Op 14 oktober 2025 is de Nota Woonbeleid ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze nota zijn de uitgangspunten vastgelegd waarmee de gemeente gericht kan sturen op het huisvesten van specifieke doelgroepen. Met het vaststellen van de Nota Woonbeleid heeft de gemeenteraad de uitgangspunten (kaders) bepaald voor de doelgroepen die vervolgens door het college als beleidsregel worden uitgewerkt.

Toegelicht onder projecten:

- 1.6 Herstructurering Oostdorp (plan Woningbouwvereniging St. Willibrordus).
- 1.7 Herontwikkeling ANWB-locatie.
- 1.8 Herontwikkeling van de voormalige Den Deylschool.
- 1.9 Sanering en ontwikkeling gemeentewerf.
- 1.10 Ontwikkeling Multifunctioneel Complex met woningbouw in Het Kerkehout.
- 1.11 Nieuw gefuseerde school Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW).

2.1 Eerste versie Omgevingsvisie is gereed en besproken met de gemeenteraad

Realisatie / voortgang

Er is een voorstudie gedaan in de vorm van de "Eerste Proeve" Omgevingsvisie. Deze "Eerste Proeve" is ter kennisname gedeeld met de gemeenteraad (raadsinformatiebrief van 12 mei 2025). De Startnotitie Omgevingsvisie is behandeld in de gemeenteraad van 22 september 2025. Hiermee is het startsein gegeven voor de verdere uitwerking van het participatieproces. In dit proces krijgen bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties de gelegenheid om hun inbreng te leveren ten behoeve van de totstandkoming van de nieuwe Omgevingsvisie.

Transitiestrategie voor de planketen (ontwikkelen beleidshuis en Omgevingsplan)

De ontwikkeling van het beleidshuis en de transitie naar het Omgevingsplan is voor Wassenaar een majeure operatie. Wij hebben ervoor gekozen om dit gestructureerd uit te voeren door middel van het opstellen van een transitiestrategie. De aanbesteding voor het transitieplan is gegund aan een extern bureau. Op 23 september 2025 vond er een startbijeenkomst plaats voor medewerkers werkzaam in de fysieke leefomgeving, waarmee de uitvoering formeel van start gaat. Voor de uitvoering van dit traject is voor 2025 een budget van € 200.000 gereserveerd en voor 2026 € 180.000. Hiermee zijn de financiële kaders voor het opstellen van de transitiestrategie geborgd. De transitiestrategie is de basis voor het nemen van de stappen naar het Omgevingsplan.

2.2 Regionale samenwerkingsverbanden in het fysieke domein

Realisatie / voortgang

De Landschapstafel Duin Horst & Weide heeft een geactualiseerd Uitvoeringsprogramma 2024-2028 en hiervoor is het Koersdocument met een toekomstbeeld en handelingsperspectief voor een toekomstbestendig cultuurlandschap vastgesteld. De Provincie Zuid-Holland zal dit rapport benutten bij het op te stellen gebiedsplan voor het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG). Doordat de Provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland als sturingspartner zijn toegetreden tot de Landschapstafel kan in een nog breder verband integraal gewerkt worden aan de ruimtelijke opgaven voor het behoud en versterking van de gebiedsidentiteit en kwaliteiten van het landelijk gebied. De Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen heeft haar nieuwe Meerjarenprogramma 2025-2028 gereed en is bezig haar ambitie samen te vatten in een informatieve illustratie, in afwachting van een besluit over de statusaanvraag als Nationaal Park. Daarnaast neemt de gemeente deel aan het bestuurlijk overleg van de Nationale Omgevingsvisie Extra Zuidelijke Randstad (NOVEX ZR), zodat Wassenaar ook daarbij directe inbreng kan hebben. De komende tijd wordt in de Haagse Regio gewerkt aan een regionaal gebiedsprogramma waarbij de groen-blaue dooradering voor Wassenaar van belang is en wordt het Kustpact opnieuw ondertekend.

3.1 Scholen kunnen verduurzamen op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Realisatie / voortgang

De gemeente zet in op de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed, inclusief scholen, via beschikbare Rijksregelingen zoals de DUMAVA (Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed). Voor nieuwbouw is de ambitie van energieneutraliteit haalbaar. Voor schoolgebouwen die nog niet aan vervanging toe zijn, dan wel recentelijk zijn gerealiseerd, zal onderzocht worden of deze maatregelen haalbaar en toepasbaar zijn via de Renovatiestandaard van het Rijk. Deze standaard biedt houvast voordat de eindnorm verplicht wordt.

Aanvullend op de energieambitie ENG en gasloos, kan een schoolbestuur bepalen ook onderhoudsarme materialen toe te passen. Vanuit de toekomstige besparing in het onderhoud, zal, als een schoolbestuur daarvoor kiest, een eigen bijdrage van toepassing zijn ter grootte van de investering voor deze toepassing.

4.1 Geactualiseerde erfgoedvisie en programma opgesteld

Realisatie / voortgang

De evaluatie van het huidige programma is in uitvoering. Op basis hiervan wordt de actualisatie Erfgoed nader vormgegeven, die begin 2026 het bestuurlijke proces in zal gaan.

4.2 Programma stimulering instandhouding en verduurzaming monumenten opgesteld en gestart

Realisatie / voortgang

Zit in een voorbereidende fase, maar aan nadere uitwerking kan nu geen prioriteit worden gegeven.

5.1 Erfgoed maakt integraal deel uit van het vast te stellen handavingsuitvoeringsprogramma

Realisatie / voortgang

Uit het Interbestuurlijk toezicht (IBT) 2024 is onder meer gebleken dat de formatie bij Erfgoed, waaronder toezicht en handhaving, een zorgpunt is in relatie tot het aantal monumenten en de ruimtelijke bescherming van het Erfgoed. Dit aandachtspunt blijft actueel en wordt meegenomen bij de voorbereiding van het nieuwe Handavingsuitvoeringsprogramma 2026.

6.1 Actief beleid voor zonnepanelen binnen het beschermd dorpsgezicht en op, -en bij monumenten

Realisatie / voortgang

De eerder opgestelde aanbevelingen voor het plaatsen van zonnepanelen binnen het beschermd dorpsgezicht en op of nabij monumenten blijven actueel. Deze aanbevelingen zijn uitgewerkt en worden actief onder de aandacht gebracht bij eigenaren. De uitvoering hiervan wordt in de komende periode voortgezet

7.1 Toekomstbestendig beheer en gebruik van erfgoed

Realisatie / voortgang

Het waarborgen van toekomstbestendig beheer en gebruik van erfgoed is een continu proces. Bij individuele initiatieven wordt hier nadrukkelijk aandacht aan besteed, zodat behoud en ontwikkeling in samenhang kunnen plaatsvinden.

Projecten en investeringen

1.6 Herstructurering Oostdorp (plan Woningbouwvereniging St. Willibrordus)

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

In Oostdorp realiseert Woningbouwvereniging St. Willibrordus een herontwikkeling waarbij 62 grondgebonden woningen worden vervangen door 44 nieuwe rijwoningen en 57 appartementen. De planning is dat de oplevering en het woonrijp maken plaatsvinden in 2026.

1.7 Herontwikkeling ANWB-locatie

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Op 27 februari 2024 heeft de gemeenteraad het omgevingsplan en beeldkwaliteitsplan Residentie Parkzicht vastgesteld. Tegen het omgevingsplan zijn door belanghebbenden bezwaren ingediend, die momenteel in behandeling zijn bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

1.8 Herontwikkeling voormalige Den Deylschool

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Voor de herontwikkeling van de voormalige Den Deylschool zijn alle voorbereidingen afgerond en de benodigde besluiten door de gemeenteraad genomen. Het definitief ontwerp van het project "Tuynen van Den Deyl" is vastgesteld en de vergunningsfase is aangebroken. Voor alle grondgebonden woningen is inmiddels vergunning aangevraagd.

In overeenstemming met de Omgevingswet wordt een zogenaamde BOPA-procedure (Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit) gevolgd. Het betreft een uitgebreide procedure met verzwaard adviesrecht voor de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft over dit verzwaard adviesrecht op 5 maart 2025 positief besloten. Met het positief besluit over het verzwaard adviesrecht handelt het college de procedure af.

1.9 Sanering en ontwikkeling gemeentewerf

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De sanering is en zal plaatsvinden nadat de gemeentewerf is vrijgekomen en gesloopt. Het stedenbouwkundige kader en het daarbij behorende financiële kader worden begin 2026 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

1.10 Ontwikkeling Multifunctioneel Complex met woningbouw Het Kerkehout

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Voor de gebiedsontwikkeling in Het Kerkehout en het buurt-clubhuis (voorheen multifunctioneel centrum) wordt momenteel onderzocht wat de meest optimale verkeersafwikkeling is. Hiervoor wordt een plan uitgewerkt dat zowel ruimtelijk als financieel onderbouwd is. Dit plan wordt in het kader van inwonersparticipatie voorgelegd aan buurtbewoners, en er vindt overleg plaats met de Provincie Zuid-

Holland. De verwachting is dat het plan *Investeren in Het Kerkehout* in januari 2026 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

1.11 Nieuw gefuseerde school Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW)

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Voor de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW) is op 4 juni 2024 door de gemeenteraad de definitieve locatie vastgesteld van het Integraal Kindcentrum, waarin de Sint Jan Baptistschool en de Sint Jozefschool opgaan. Daarna is het initiatief overgedragen aan de bouwheer, te weten de SKOW. De voorbereidingen zijn in de fase van het definitief ontwerp (DO).

Overige projecten en investeringen (doorlopend):

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Op 1 april 2025 heeft de gemeenteraad het herijkte Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vastgesteld. Daarmee is de koers gezet wat er aan werkzaamheden en investeringen te wachten staat de komende vijftien jaar. Het IHP schetst een financieel kader en een blik op eventuele bijkomende kostenposten (denk aan bijzondere omstandigheden zoals locatie gebonden kosten en extra kosten in geval van monumentale panden) en gepaarde kosten (denk aan sloopkosten en tijdelijke huisvesting).

Bouw / renovatie Kievitschool

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Op 25 juni 2025 heeft de gemeenteraad een aanvullend voorbereidingskrediet gevoteerd voor de renovatie van de Kievitschool. Het schetsontwerp (SO) is inmiddels afgerond en het voorlopig ontwerp (VO) wordt naar verwachting in het najaar van 2025 vastgesteld. Het definitief ontwerp (DO) volgt in het eerste kwartaal van 2026 waarna de kredietaanvraag richting gemeenteraad zal worden gebracht.

Herontwikkeling Duindigt

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

Op 20 augustus 2025 heeft de gemeenteraad van Wassenaar motie (359) "Toekomst Duindigt" aangenomen waarin ons college wordt verzocht om:

- het gevestigde voorkeursrecht actief in te zetten en onderhandelingen te starten en daarbij het gevestigde voorkeursrecht in alle juridische stappen te ondersteunen;
- aan de verkoper kenbaar te maken dat de gemeenteraad het voorkeursrecht zal bekrachtigen in september 2025 en zich maximaal in te zetten om voortgang te boeken in de onderhandelingen zodat de gemeenteraad hier via het college over geïnformeerd kan worden;
- gelijktijdig voorgestelde mogelijkheden en toekomstscenario's voor Duindigt en het omliggende groene gebied in kaart te brengen en deze opties aan de gemeenteraad voor te leggen zodat de gemeenteraad richting kan geven aan de gewenste toekomst van Duindigt en omliggend gebied.

Uitbreiding Woonwagenstandplaatsen

Realisatie / voortgang

In 2025 is een doorstart gemaakt met het project rondom woonwagenlocaties in Wassenaar. De woonwagenbewoners zijn geïnformeerd over de stand van zaken en het vervolgproces. Er wordt gewerkt aan het opstellen van toewijzingsregels en het toetsen en aanpassen van de ruimtelijke opzet voor de locaties Ruigelaan en Lagerweide. In de Voorjaarsnota 2025 is hiervoor planvoorbereidingsbudget beschikbaar gesteld. Voor 2026 is nog geen budget gereserveerd; dit wordt via een nieuw raadsvoorstel aangevraagd. De kosten voor daadwerkelijke realisatie van de standplaatsen vallen buiten dit voorbereidingsbudget.

In december 2025 wordt de tweede wijziging van de Huisvestingsverordening Wassenaar 2023 aan de gemeenteraad voorgelegd. In deze wijziging worden de toewijzingsregels juridisch verankerd, waarmee een belangrijke stap wordt gezet in het formaliseren van het beleid rondom woonwagenstandplaatsen. De wijziging wordt afgestemd met de regio Haaglanden en draagt bij aan een transparante en rechtvaardige uitvoering.

Instandhouding Huize Ivicke

Realisatie / voortgang

Nadat dit voorjaar de afdeling bestuursrecht van de Raad van State geoordeeld heeft dat de gemeente terecht de gemaakte kosten voor de instandhouding van Huize Ivicke bij de eigenaar in rekening heeft gebracht, is de tekort-subsidie teruggestort naar de Provincie Zuid-Holland. Daarmee is het financiële gedeelte van het project Huize Ivicke grotendeels afgerond. Tegelijkertijd met dit besluit is de gemeente namelijk in de gelegenheid gesteld om een herstelbesluit te nemen voor de gemaakte ambtelijke kosten. Het is aan de rechtbank te bepalen wat het tijdsverloop wordt van deze procedure.

Budget project / investering

Budget project / investering

Toelichting budget

Onroerendezaakbelasting (ozb) Rijnlands lyceum

(nadeel vanaf 2025 hogere lasten € 12.000)

De gemeente Wassenaar is verantwoordelijk voor de onroerendezaakbelasting (ozb) lasten van de scholen die niet haar eigendom zijn. In de Voorjaarsnota 2025 hebben we de begroting hier al voor verhoogd. Nu de definitieve aanslag is ontvangen blijkt dat deze verhoging te laag was ingeschat. De werkelijke lasten zijn € 12.000 hoger. Dit komt door de afronding van de nieuwbouw.

Bouwheerschap Kievitschool niet bij gemeente Wassenaar

(nadeel hogere lasten in 2025 € 21.880)

Het bouwheerschap van de Kievitschool ligt volledig bij het schoolbestuur. Er is in eerste instantie onderzocht naar waar het bouwheerschap het beste is belegd. In 2022 heeft het schoolbestuur actief het bouwheerschap op zich genomen. De uitvoeringskosten in 2022 voor o.m. ambtelijke inzet en het flora- en fauna onderzoek zijn gedateerd en kunnen niet worden geactiveerd. Hiermee vervalt de dekking vanuit het investeringskrediet.

Leges Omgevingsvergunningen

(nadeel lagere baten in 2025 € 800.000, met gedeeltelijke dekking door onttrekking reserve Egalisatie omgevingsvergunningen € 310.000)

De opbrengsten van leges voor omgevingsvergunningen zijn voor 2025 geraamd op € 2.053.000. Dit is een prognose die mede is gebaseerd op incidentele opbrengsten voor grote projecten in afgelopen jaren. In de afgelopen jaren zijn er relatief vaak grotere bouwprojecten vergund, waardoor er in die jaren ook hogere legesopbrengsten zijn gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd. De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 heeft bijgedragen aan een toename van het aantal vergunningaanvragen in 2023. In 2025 blijven de legesopbrengsten achter, omdat er minder vergunningaanvragen zijn gedaan voor grotere projecten ten opzichte van voorgaande jaren. Dit is een landelijke trend. Hierdoor zullen de legesopbrengsten naar verwachting € 800.000 lager uitvallen dan begroot. Er wordt de gemeenteraad voorgesteld een bedrag van € 310.000 van dit tekort te dekken vanuit de reserve Egalisatie omgevingsvergunningen. De reserve Egalisatie omgevingsvergunningen is een egalisatiereserve die enkele jaren geleden door de gemeenteraad is ingesteld om schommelingen in de opbrengsten leges omgevingsvergunningen te kunnen opvangen. Meevallers worden aan deze reserve toegevoegd en tegenvallers worden vanuit deze reserve gedekt.

Voor deze reserve wordt voorgesteld om een bedrag van € 260.000 te storten vanuit de Algemene reserve, als een tijdelijk voorfinanciering, aangezien de huidige reservestand niet toereikend is. In 2026 wordt als gevolg van het voorziene bouwproject bij de ANWB-locatie er een forse bijdrage verwacht.

Extra inhuur Vergunningverlening Omgevingswet

(hogere lasten in 2025 € 318.000)

Door het grote aantal vacatures binnen de heeft er externe inhuur plaats gevonden voor casemanagers omgevingswet en inspecteurs bouwen. Dit als gevolg van het langdurig niet kunnen opvullen van vacatures van casemanagers en bouwinspecteurs. Via de markt melden zich geen casemanagers en bouwinspecteurs die kwalitatief aan de gevraagde vereisten voldoen. Bij de bouwinspecteurs is ervoor gekozen om twee junior bouwinspecteurs zelf op te leiden en ook bij de casemanagers leiden we nu twee medewerkers op. Om te voorkomen dat wettelijke afhandelingstermijnen bij de vergunningverlening zouden worden overschreden zijn de vacante functies waar nodig door inhuur volledig opgevuld. De te verwachten uitgaven als gevolg hiervan bedragen voor dit jaar € 594.000. Daar het vacaturebudget ontoereikend is om vacatures volledig door externe inhuur op te vullen kan het bovengenoemde bedrag niet volledig worden vanuit het formatiebudget gedekt. In totaal gaat het om een bedrag van € 318.000 dat niet door het formatiebudget kan worden gedekt.

Budgetneutraal binnen het programma

Modernisering Duindigt

1. Uitvoeren motie 359 "Toekomst Duindigt"

(budgetneutraal in 2025: nadeel hogere lasten € 497.500, dekking door onttrekking uit de reserve Grote projecten € 497.500)

Met het oog op een zorgvuldige uitvoering van motie (359) "Toekomst Duindigt" wordt rekening gehouden met extra lasten van € 497.500.

Inhuur t.b.v. scenariostudie	€ 130.000
Inhuur externe juridische ondersteuning	€ 190.000
Inhuur personeel van derden	€ 100.000
Projectondersteuning (externe)	€ 50.000
Inzet vast personeel projectmanagement, bovenformatief	€ 27.500
Totaal geschatte kosten 2025 voor uitvoeren motie	€ 497.500

2. Afhandelen Woo-verzoeken

(budgetneutraal in 2025: nadeel hogere lasten € 135.500, dekking door onttrekking uit de reserve Grote projecten € 135.500)

Voor de afhandeling van de Woo-verzoeken met betrekking tot Duindigt is het noodzakelijk om externe juridische ondersteuning in te huren. Deze extra lasten zijn geraamd op € 135.500.

3. Historische kosten t.b.v. vaststelling voorkeursrecht

(budgetneutraal in 2025: nadeel hogere lasten € 90.000, dekking door onttrekking uit de reserve Grote projecten € 90.000)

Ter voorbereiding van de besluitvorming omtrent het voorkeursrecht door het college en de gemeenteraad zijn al kosten gemaakt ten bedrage van € 90.000.

Er wordt de gemeenteraad voorgesteld al deze extra voorbereidingskosten, per saldo € 723.000, voor het jaar 2025 te dekken uit de reserve Grote projecten.

Extra voorbereidingsbudget ontwikkeling gemeentewerf

(budgetneutraal in 2025; hogere lasten € 105.000 en met dekking uit onttrekking reserve Grote projecten € 105.000)

Voor 2025 wordt een extra voorbereidingsbudget van € 105.000 gevraagd. Dit ter dekking van historische kosten uit 2021 en 2022 (€ 65.000) en hogere externe kosten voor dit jaar (€ 40.000). Vooralnog worden deze kosten wederom gedekt ten laste van de reserve Grote projecten, totdat duidelijkheid bestaat omtrent de geprognosticeerde verkoopopbrengst voor deze locatie.

Planbegeleiding camping Duinhorst

(budgetneutraal in 2025; hogere lasten en baten € 6.657)

Met Camping Duinhorst is een anterieure overeenkomst afgesloten, waarin is vastgelegd dat een bijdrage van € 6.657 wordt geleverd aan de gemeente Wassenaar. Deze bijdrage dekt de inzet van de gemeente voor de planbegeleiding bij de uitgebreide procedure voor de aanvraag van de omgevingsvergunning.

Gemeentelijke inzet Stichting Voorlinden

(budgetneutraal in 2025 en 2026; hogere lasten en baten € 30.000)

Met de Stichting Voorlinden is een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin een financiële bijdrage van in totaal € 60.000 is overeengekomen gelijkelijk verdeeld over 2025 en 2026, ter dekking van de gemeentelijke inzet voor de begeleiding van de procedures en vergunningen bij uitvoering van het procesplan. De vier voornaamste acties hierin zijn het afronden van het structuurplan van het museum, de duurzame herinrichting parkeerterrein P2, parkeerplaats P1 realisatie voor parkeren touringcars en de benodigde compensatie ten behoeve van de ontheffing in het kader van het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

Budgetneutraal programmaoverstijgend

Invoering Omgevingswet

(nadeel hogere lasten in 2025 € 139.305. Overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 voordeel lagere lasten € 100.000 en in 2026 nadeel hogere lasten € 100.000)

In de Meicirculaire 2025 is via de algemene uitkering van het gemeentefonds € 139.305 beschikbaar gesteld voor de verdere invoering van de Omgevingswet. Dit bedrag kan aan het invoeringsbudget voor 2025 worden toegevoegd. Gelet op het beschikbaar budget voor 2026 (€ 27.500) wordt de gemeenteraad voorgesteld van dit budget € 100.000 over te hevelen naar 2026.

Beëindiging huisvesting Internationale Taalklas (ITK)

(voordeel in 2026 lagere lasten € 28.000)

Toelichting zie Programma 2.

Budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026

Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW)

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten € 169.500, lagere onttrekking uit de reserve Grote projecten € 169.500; in 2026 hogere lasten € 169.500 en hogere onttrekking reserve Grote projecten € 169.500)

Met de start van de vergunnings- en RO-procedurebehandeling eind 2025 wordt de afronding van de vergunning begin 2026 verwacht. Het voorbereidingsbudget voor het bouwrijp maken (€ 40.000) en de kosten voor de ruimtelijke procedure (€ 98.000) worden overgeheveld naar 2026. Ook de onderzoekskosten voor de aanpassing van de omgeving worden deels (50%) pas in 2026 verwacht. Hiervoor wordt een budget van € 31.500 overgeheveld naar 2026. Er wordt de gemeenteraad voorgesteld met deze budgetoverhevelingen ook de bijbehorende dekking uit de reserve Grote projecten over te hevelen naar 2026.

Herontwikkeling voormalige Den Deylschool

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten en baten € 70.000 en in 2026 hogere lasten en baten € 70.000)

Aangezien de vergunningverlening pas eind van dit jaar wordt verwacht, zal de overdracht van de grond niet meer dit jaar plaatsvinden. De verkoopopbrengst € 1.559.000 staan nu in 2026 gepland. De begrote onderzoekskosten van € 70.000 worden, met dekking uit de (toekomstige) verkoopopbrengst, overgeheveld naar 2026 voor de afronding van het project.

Sanering huidige gemeentewerf

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten € 1.500.000 en lagere onttrekking algemene reserve € 1.500.000 en in 2026 hogere lasten € 1.500.000 en hogere onttrekking algemene reserve € 1.500.000)

Omdat verwacht wordt niet eerder dan in 2026 te kunnen starten met de voorbereiding van de saneringswerkzaamheden wordt het beschikbaar gesteld budget van € 1.500.000 met bijbehorende dekking uit de Algemene reserve overgeheveld naar 2026.

Omgevingsvisie

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 voordeel lagere lasten € 80.000 en lagere onttrekking aan de reserve Egalisatie omgevingsvergunningen € 80.000; in 2026 nadeel hogere lasten € 80.000 en hogere onttrekking aan de reserve Egalisatie omgevingsvergunningen € 80.000)

De Omgevingsvisie is nog niet tot een afronding gekomen. Dit jaar komt van de beschikbaar gestelde € 125.000 naar verwachting een bedrag van € 45.000 tot besteding. Om de Omgevingsvisie in 2026 tot een goed einde te brengen stellen wij voor het resterend bedrag van € 80.000 met bijbehorende dekking uit de reserve Egalisatie omgevingsvergunningen over te hevelen naar 2026.

Integraal Kindcentrum (SKOW)

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 voordeel lagere lasten € 200.000 en lagere onttrekking aan de reserve Grote projecten € 200.000; in 2026 nadeel hogere lasten € 200.000 en hogere onttrekking aan de reserve Grote projecten € 200.000)

De voorbereidingen voor de realisatie van een Integraal Kindcentrum zijn in de fase van het definitief ontwerp (DO). Het bouwheerschap hiervoor ligt bij de SKOW. Voor de compensatie van natuur- en recreatiewaarden van het park (raadsbesluit 4 juni 2024) samen met de perifere verkeersmaatregelen is € 200.000 nodig. Dit budget komt niet tot besteding in 2025 en wordt daarom overgeheveld naar 2026.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

Visie

Onze gemeente is en blijft een van de mooiste gemeenten van Nederland met veel en veelzijdige natuur: het strand, de duinen, het agrarisch landschap, de vele landgoederen en parken. We beschermen de unieke, grote biodiversiteit in onze Natura 2000-gebieden en we bieden inwoners en bezoekers rust en ruimte om te ademen.

Wassenaar wil een goed bereikbare gemeente zijn met veilige wegen en straten voor iedere weggebruiker.

Op het gebied van energie en warmte zetten we de transitie per buurt / wijk door en volgen we minimaal de landelijke ambities. De Wassenaar produceert veel afval en dat moet in de toekomst omlaag, door betere scheiding van restafval. Verder is het belangrijk voor Wassenaar dat het centrum, het winkelgebied Stadhoudersplein en het strand aantrekkelijk blijven voor inwoners en bezoekers.

Doelstellingen

1. Behoud en de versterking van de identiteit en kwaliteiten van Wassenaar op het gebied van cultuur-, natuur- en landschapswaarden en het tevens duurzaam, toekomstbestendig en toegankelijk houden daarvan.
2. Een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is met minimale oneffenheden.
3. Een levendige dorpskern, die met mooie winkels en goede voorzieningen bijdraagt aan een gezellig dorpshart met economische activiteit en sociale verbinding.

4. De Wassenaarse Slag is duurzamer, toegankelijker en toekomst bestendiger en heeft het karakter van een familiestrand.
5. De Wassenaarse bedrijventerreinen zijn toekomstbestendig en ondernemers hebben duidelijkheid over waar ruimte is voor ondernemerschap in Wassenaar.
6. Vergroten van verkeersveiligheid en leefbaarheid.
7. Het karakter van de N44 past bij ons parklandschap.
8. We houden Wassenaar toekomstbestendig en zetten in op energie-, warmte- en watertransitie. Ook besteden we aandacht aan klimaatadaptatie om schade door extreem weer te beperken (hitte, droogte, wateroverlast of overstromingen).
9. We gaan verantwoord om met ons afval.

Wat gaan we daar voor doen ?

Toelichting belangrijkste resultaten

1.1 Doorgaan met het herstellen en bevorderen van de kwaliteit en leefbaarheid van de historische buitenplaatsen

Realisatie / voortgang

De werkzaamheden in landgoed de Wittenburg staat op de planning voor 2026.

1.2. Planvorming Uitvoeringsprogramma groen- en watervisie

Realisatie / voortgang

Het Uitvoeringsprogramma 2026 - 2029 is afgerond en wordt in het vierde kwartaal van 2025 ter vaststelling voorgelegd. De prioriteit in de tweede helft van 2025 ligt bij het starten en afronden van lopende projecten. Tegelijkertijd worden de projecten die in 2026 van start moeten gaan in deze periode voorbereid, zodat de gestelde deadlines kunnen worden gehaald.

2.1 Uitvoering gegeven aan programma beheervisie

Realisatie / voortgang

Er wordt uitvoering gegeven aan het Programma beheervisie.

Toegelicht onder projecten:

3.1 Revitalisering Dorpskern in uitvoering en er is overeenstemming tussen gemeente en partners.

3.2 Gerealiseerde openbare rolstoeltoegankelijke wc-units in het centrum

Realisatie / voortgang

De twee wc-units zijn geplaatst bij de speeltuin aan de Dr. Mansveltkade en op het marktterrein Berkhei.

3.3 Uitvoering geven aan het nieuwe evenementenbeleid

Realisatie / voortgang

Het jaar 2025 stond in het teken van twee grote jubilea: 80 jaar Vrijheid en 100 jaar De Paauw. Ter gelegenheid van deze momenten zijn er diverse evenementen georganiseerd, die met succes zijn verlopen. Het streven is om het kaderstellend evenementenbeleid ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad in de loop van het eerste kwartaal 2026.

4.1 Uitvoeren actiepunten plan De Wassenaaarse Slag

Realisatie / voortgang

In maart 2025 is de Visie voor De Wassenaaarse Slag vastgesteld. Op dit moment wordt een definitief ontwerp opgesteld voor vervanging van het asfalt en de nieuwe inrichting. Het proces is erop gericht dat aankomende winterperiode het nieuwe duinplein wordt gerealiseerd. Naast de nieuwe inrichting wordt met diverse belanghebbenden als de paviljoenhouders, kiosken, verenigingen, Staatsbosbeheer en de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen invulling gegeven aan het recreatieve concept. Dit concept is gericht op het combineren van strand- en natuurbeleving met sport, spel en educatie. Daarnaast wordt de Verordening Parkeerbelasting uitgewerkt om het parkeren in het beheer van de gemeente in de toekomst te regelen.

5.1 Uitvoeren Uitvoeringsprogramma economische visie 2025-2035

Realisatie / voortgang

Op 23 september 2025 heeft de gemeenteraad de Economische Visie Wassenaar 2025 vastgesteld. In aansluiting daarop is gestart met de opzet van het Netwerk Vrijtijdseconomie Wassenaar en met de voorbereidende onderzoeken voor de Eén Euro-actie.

6.1 Vastgesteld Wegencategoriseringsplan

Realisatie / voortgang

Momenteel werkt een extern adviesbureau aan een herziene versie van het Wegencategoriseringsplan. De verwachting is dat deze in december 2025 ter behandeling aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. De hieraan verbonden meerkosten zijn binnen het bestaande budget voor verkeer opgevangen.

6.2 Verder uitvoering gegeven aan het herziene realisatieplan verkeer

Realisatie / voortgang

Het Realisatieplan verkeer (2021-2030) is nog altijd geldig. Het Wegencategoriseringsplan wordt eind van dit jaar aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming en is dan ook onderdeel van het herziene Realisatieplan verkeer (2021-2030).

6.3 Monitoren afwaarderen van de N441

Realisatie / voortgang

Sinds 2025 is de gemeente Wassenaar eigenares van de Katwijkseweg (N441). De gemeenteraad is dit jaar hierover geïnformeerd met raadsinformatiebrief 035. Beoogd is de weg op korte termijn ook te gaan inrichten als 60km/u-weg.

6.4 Vastgesteld nieuw parkeerbeleid

Realisatie / voortgang

Het algehele parkeerbeleid zal in de loop van 2026 aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Voor De Wassenaarse slag wordt gewerkt aan een aparte Verordening parkeerbelasting, zoals aangegeven in de Strandvisie, die al begin 2026 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

7.1 Ingezet hebben op een combinatie van leefbaarheid en mobiliteit Rijksstraatweg N44

Realisatie / voortgang

De gemeente Wassenaar heeft meerdere onderzoeken gestart en heeft samen met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en Rijkswaterstaat (RWS) de mogelijkheden onderzocht voor een combinatie van leefbaarheid en mobiliteit. Conclusie is dat de gebruikers van de weg weinig tot geen alternatieven hebben qua vervoerswijze, waardoor de weg belangrijk blijft voor het Rijk. Op dit moment zijn er weinig aanpassingen mogelijk aan de weg om de leefbaarheid te vergroten.

8.1 CO2-prestatieladder

Realisatie / voortgang

De ambitie om te verduurzamen blijft staan en de maatregelen die eerder uit de prestatieladder kwamen worden uitgevoerd. Daarmee wordt invulling gegeven aan een deel van de prestatieladder.

8.2 Opstellen Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie

Realisatie / voortgang

Na de vaststelling van de Omgevingsvisie wordt gekeken naar de ambitie voor het opstellen van een programma waarin klimaatadaptatie wordt verwerkt; hierin kan ook een uitvoeringsprogramma worden verwerkt.

Toegelicht onder projecten:

8.3 Lokale Energiestrategie

8.3.1 Isolatieplan derde en laatste tranche buurten opgesteld

8.3.2 Subsidieregeling lokale aanpak isolatie uitgebreid

8.3.3 Technische economische analyse opgeleverd en participatietraject warmteprogramma 2026 uitgevoerd

8.3.4. Minimaal een opwekkingsproject gefaciliteerd voor de Wassenaarse Energiecoöperatie (WEC)

8.3.5 Hulppakket voor verduurzaming VVE's geboden

8.3.6 Netcongestie buurtaanpak in uitvoering

8.3.7 Facilitering (hybride) warmtepompen in uitvoering

9.1 Plan om restafval te reduceren

Realisatie / voortgang

Het plan is opgeleverd en recent gedeeld met de gemeenteraad. Hierin wordt aangegeven welke mogelijkheden er zijn om de totale hoeveelheid afval te reduceren.

9.2 Communicatiecampagne gevoerd voor verbeteren gescheiden afval inzamelen

Realisatie / voortgang

De communicatiecampagne is een levend dossier waaraan maandelijks aandacht wordt geschonken. Onder andere door het plaatsen van afval gerelateerde artikelen in lokale nieuwsmedia of sociale media.

9.3 Afvalinzameling door middel van zijbelading ingevoerd

Realisatie / voortgang

In navolging op de buurten De Paauw, Oud Wassenaar en Drie Papegaaien (Tranche 1) zijn de aanwijsbesluiten ook voor de volgende vier buurten gevallen: De Kieviet, Duindigt met Groenendaal, Nieuw Wassenaar en Clingenbosch (Tranche 2). Dit houdt in dat het zijbeladingsvoertuig ook hier kan gaan starten. Avalex is druk bezig met het voorbereiden van de volgende buurten (Tranche 3).

9.4 Verplaatsen van het afvalbrenghstation

Realisatie / voortgang

Zie de toelichting in Programma 3 bij projecten: nieuwe locatie gemeentewerf en milieustraat is in ontwikkeling. De ruimtelijke procedure voor het terrein aan de Maaldrift is gestart. Daadwerkelijke besluitvorming wacht op de verdere uitwerking van de locatie voor een nieuwe werf aan de Rijksstraatweg (voormalige locatie De Nederlandsche Bank).

Projecten en investeringen

Lokale energiestrategie

Realisatie / voortgang

Warmtetransitie

Het Warmteprogramma (vervolg Transitievisie Energie) is in voorbereiding met de uitvoering van een technisch-economische analyse door Haskoning. In het najaar zal als onderdeel van het warmteprogramma een participatietraject worden gestart dat doorloopt in 2026. De samenwerkingsovereenkomst met Warmtecoöperatie De Paauw is gesloten en inmiddels in uitvoering met een technisch onderzoek naar de optimale warmteoplossing in de buurt en het stimuleren van isolatiemaatregelen.

Lokale aanpak Isolatie (LAI)

Inmiddels is de Lokale Aanpak Isolatie voorbereid en resteren de laatste afspraken over de benadering en deelname van 2.600 bewoners om gebruik te maken van de isolatiesubsidie. Hiervoor worden de drie verkregen tranches specifieke uitkeringen voor de LAI (SPUK-regeling 'Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen in het kader van het Nationaal Isolatie Programma') en de SPUK Energiearmoede ingezet. Over de besteding van het surplus aan vooruit ontvangen Rijksmiddelen ontvangt de gemeenteraad in 2026 een separaat raadsvoorstel.

Groupcard

Binnen het SPUK project Energiearmoede in 2023/2024 kwamen bewoners in aanmerking voor een witgoedvoucher van € 250. Daartoe is een voorschot van € 37.500 aan het gecontracteerde uitvoerende bedrijf verstrekt. Via Groupcard is daarvan € 6.500 door bewoners verzilverd. Door het recent bekend geworden faillissement van Groupcard zal het college een claim van € 31.000 in dienen bij de Stichting Groupcard Derdengelden.

Regionale Energiestrategie (RES)

Voor de uitvoering van de RES 1.0 wordt intensief samengewerkt met de Wassenaaarse Energiecorporatie (WEC), waarbij de gemeente mede inzet pleegt om projecten zoals Solarports aan de Dr. Mansveltkade te kunnen realiseren. Inmiddels is een subsidieaanvraag bij de RES ingediend om de solarcarports natuurinclusief te kunnen inpassen. Ambtelijk en bestuurlijk is Wassenaar goed betrokken bij het regionale proces.

Klimaattafel

De Klimaattafel is een actief netwerk van bewoners. De bijeenkomsten worden redelijk tot goed bezocht. Een deelname van met name jongvolwassenen is echter gewenst. Daarom werken we aan meer betrokkenheid door verbreding van het onderwerp naar biodiversiteit en klimaatadaptatie. Tijdens de klimaatweek in november presenteert het college het nieuwe format en een nieuwe naam.

Verduurzaming Erfgoed

In 2025 wordt gewerkt aan een handreiking en handelingsperspectief voor het Erfgoed in Wassenaar. Dit heeft enige vertraging opgelopen maar wordt in 2026 verder uitgewerkt.

Budget project / investering

Netcongestie buurtaanpak

In februari is met Liander een intentieovereenkomst gesloten voor de 'Pilot buurtgerichte netverzwaring elektriciteit'. Doel is uitbreiding van het laagspanningsnet als stap in de richting van een toekomstbestendig elektriciteitsnet in 2050. Samen met buurtbewoners wordt gekeken naar de meest geschikte plek voor de transformatorhuisjes. De aanpak is inmiddels in een eerste buurt gestart en levert een methode op voor de volgende buurten. Dit leidt tot een samenwerkingsovereenkomst in 2026 met Liander voor alle buurten in Wassenaar.

Stimuleren hybride warmtepompen

De gemeente zal dit najaar starten met het stimuleren van hybride warmtepompen door een betere informatievoorziening.

Revitalisering Dorpskern

Realisatie / voortgang

Met betrekking tot de dorpskern is er al veel uitgevoerd van de Samenhangende aanpak versterking dorpskern in 2025.

De horecaondernemers hebben terrasvergunningen die aansluiten bij de nieuwe situatie. Samen met het Centrummanagement wordt invulling gegeven aan het oplossen van de leegstand en in 2026 worden hier de eerste resultaten verwacht.

Van de nieuwe inrichting wordt nu al volop gebruik gemaakt van delen van de nieuwe inrichting van de openbare ruimte die al afgerond zijn. Van de zitgelegenheid rondom de vele groenelementen wordt al dagelijks gebruik gemaakt. De toegenomen verblijfsfunctie van onze dorpskern is al volop zichtbaar.

Het Inrichtingsplan, wat in oktober 2020 is vastgesteld door de gemeenteraad en ook door de ondernemers onderschreven, is straks 1:1 uitgevoerd. Bij de werkzaamheden zijn extra kosten gemaakt voor o.a. de volgende onderdelen; nieuwe klinkers voor de Luifelbaan (de oude bleken te versleten), authentieke klinkers op het Plein ronde Kerk om de monumentale uitstraling te waarborgen, aanpassing plantenbakken om bestaande bomen te behouden (zoals de plataan bij Dino's voor) en verkleining bolling tussen rijlopers voor mindervaliden. Ook is de planning meerdere keren aangepast om onze ondernemers met terrassen zo goed mogelijk te ontzien bij de werkzaamheden in de zomer.

Desondanks lukt het om het project op tijd af te krijgen eind 2025 zoals gecommuniceerd op alle bouwboarden in het centrum. De gemeente levert de kwaliteit die is afgesproken. De opening is voorzien op 13 december 2025. Dit jaar heeft de gemeente de bijdragen voor het dorpskern project ontvangen en deze dragen ertoe bij dat de verrekening van baten en lasten per saldo € 36.000 positief is. Het college dankt de ondernemers voor de samenwerking en begrip in de afgelopen periode.

Budget project / investering

Prinsenweg

Realisatie / voortgang

Omdat de vormgeving van de weg relatie heeft met het Wegencategoriseringsplan is, in afwachting van de vaststelling van dit WCP, gewacht met de uitvoering van dit project. Bovenop het al eerder beschikbaar gestelde budget is in de begroting 2026 een aanvullend krediet opgenomen.

Budget project / investering

Projecten Noordrand

Realisatie / voortgang

Op 7 oktober 2025 wordt het Programma Noordrand door het college vastgesteld. Op 3 juni 2025 heeft de gemeenteraad wensen en bedenkingen geuit m.b.t. het conceptprogramma dat op 29 april 2025 door het college aan de gemeenteraad is aangeboden. Hieraan gingen een Voorontwerpprogramma en een Ontwerpprogramma vooraf waar zienswijzen op zijn ingediend. Het Voorontwerpprogramma was gebaseerd op een uitvoerig participatietraject in 2023. Bij het Programma is een pakket aan uitvoeringsmaatregelen opgenomen. Deze zijn onder meer gericht op het realiseren van natuur, het stimuleren van de landbouw en het verplaatsen van zware, industrieachtige bedrijvigheid. De Provincie Zuid-Holland stelt in het kader van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied en een programma ter bevordering van extensieve recreatie, een bedrag van meer dan € 13 miljoen subsidie voor de Noordrand beschikbaar. Voorbereiding van deze projecten vindt op dit moment plaats, waarbij wordt samengewerkt met de gemeente Katwijk, Dunea, Staatsbosbeheer en de Provincie Zuid-Holland. Katwijk is hierbij aangesloten voor ontwikkelingen in de Mient Kooltuin (samenwerking Mient Groen). Voorbereidende hydrologische, ecologische en landschapstudies zijn door de provincie gefinancierd vanuit het programma LIFE IP All4Biodiversity. Het proces in de Noordrand is door het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur gebruikt als voorbeeld van participatieve gebiedsprocessen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de instrumenten die in Wassenaar zijn ontwikkeld m.b.t. participierend ontwerpen gebruikt in het programma MooiNL. Hiermee is een landelijk toepasbare toolbox ontwikkeld voor transitie van de landbouw.

Samenwerking met de gemeente Katwijk heeft ertoe geleid dat het bestemmingsplan Valkenhorst is aangepast, waardoor Wassenaar het beroep kon beëindigen.

De natuur langs de tankgracht wordt door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gerealiseerd. De door de Provincie Zuid-Holland beschikbaar gestelde subsidie wordt aan het RVB verstrekt. De gemeentelijke kosten worden hierop gecorrigeerd. Een kredietvoorstel met dekkingsbronnen is in voorbereiding en zal ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd eind 2025/begin 2026.

Budget project / investering

Herinrichting Rijksdorp

Realisatie / voortgang

Het project heeft in 2025 tijdelijk stilgelegen als gevolg van netverzwaringswerkzaamheden door Liander. Inmiddels zijn de werkzaamheden hervat en is het project in uitvoering genomen.

De verwachting is dat de aanbesteding voor de uitvoeringswerkzaamheden in november 2025 wordt gepubliceerd. De daadwerkelijke start van de uitvoering staat gepland voor het tweede kwartaal van 2026.

Budget project / investering

Hofcampweg / Burmanlaan

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De uitvoeringsfase van het project is gestart op 25 augustus 2025. De werkzaamheden zullen naar verwachting doorlopen tot eind eerste kwartaal 2026.

Twee rolstoeltoegankelijke openbare wc's

Realisatie / voortgang

Budget project / investering

De twee wc-units zijn geplaatst bij de speeltuin aan de Dr. Mansveltkade en op het marktterrein Berkhei.

Wat gaat het kosten ?

Toelichting budget

Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)

(nadeel hogere lasten in 2025 € 24.771)

De bodemtaken zijn met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1-1-2024) overgedragen van de provincie naar gemeenten. De middelen hiervoor komen van het Rijk, via de algemene uitkering van het Gemeentefonds. Bij de Begroting 2027 van de ODH zullen de bodemtaken geïntegreerd zijn in de totale begroting. De hogere kosten voor 2025 houden grotendeels verband met een incidentele bijdrage voor het toezien op de verplichting dat grote kantoorgebouwen energielabel C moeten hebben sinds 2023. In 2025 wordt hier voor het laatst op toegezien door de ODH.

Degeneratievergoedingen kabels en leidingen

(nadeel lagere baten in 2025 € 100.000)

De geraamde opbrengsten degeneratievergoedingen zijn in de Voorjaarsnota 2025 met € 150.000 bijgeraamd op basis van de gemiddelde opbrengsten die in de afgelopen jaren rond de € 200.000 lagen. Daar er in 2025 geen grotere aanvragen zijn geweest voor zaken als aanleg van glasvezelkabels in bepaalde wijken blijven de opbrengsten in 2025 echter achter.

Groen onderhoud

(voordeel lagere lasten in 2025 € 300.000)

De uitgaven groen kunnen per jaar wisselen. Voor groen is er geen onderhoudsvoorziening waarmee schommelingen in de uitgaven kunnen worden opgevangen. Voor dit jaar zullen de uitgaven naar verwachting €300.000 lager zijn dan begroot. Dit komt onder andere omdat groot onderhoud aan diverse parken nog in voorbereiding is en naar verwachting dit jaar nog niet geheel zal worden uitgevoerd. Hiernaast is er een aanbestedingsvoordeel gerealiseerd in de orde van grootte van € 100.000 voor het aanschaffen en planten van bomen.

Inspectie rioleringen

(voordeel lagere lasten in 2025 € 140.000)

Op basis van het Integraal Waterketenplan (IWKP) 2024-2028 is het jaarlijks begrote bedrag met €170.000 verhoogd voor extra rioolinspecties. Hier is in 2025 grotendeels nog geen uitvoering aan gegeven waardoor de werkelijke uitgaven lager uitvallen.

Huur Milieustraat Avalex

(voordeel hogere baten vanaf 2025 € 54.000)

Dit jaar is met Avalex overeen gekomen dat zij jaarlijks een huurbedrag van € 54.000 betalen voor het gebruik van de milieustraat aan de Hogeboomseweg. Deze baten waren nog niet begroot.

Rijksvergoeding voor opruimen zwerfafval (SUP-subsidie)

(voordeel hogere baten in 2025 € 137.000)

De gemeenten ontvangen voor de jaren vanaf 2023 een rijksvergoeding voor het opruimen van zwerfafval dat valt onder de Richtlijn Single Use Plastics (SUP). Voor de jaren 2023 en 2024 is nu een bedrag van € 137.000 toegekend.

Budgetneutraal binnen het programma

Uitvoering economische zaken

(budgetneutraal vanaf 2025 anders alloceren budgetten € 50.238)

Vier projecten binnen het taakveld 3.1. Economische Ontwikkelingen waarvoor structureel budget is vrijgemaakt te weten Chainels, de vrijetijdseconomie MRDH, het opzetten van een nachtregister en het lanceren van een druktemonitor worden om uiteenlopende redenen niet uitgevoerd. Het tot € 50.238 geïndexeerde budget (oorspronkelijk € 48.965) dat (structureel) is opgenomen voor deze projecten wordt in 2025 benut voor twee nieuwe projecten te weten het bestrijden van acute leegstand middels de Eén Euro-actie (1EA) en het stimuleren van de vrijetijdseconomie middels het opzetten van de Wassenaarse opvolger van de toeristische marketingstichting VoorWaar: Netwerk Vrijetijdseconomie Wassenaar (NVEW). Vanaf 2026 wordt het budget van € 50.238 ingezet voor projecten die hun oorsprong vinden in het Uitvoeringsprogramma van de onlangs vastgestelde 'Economische Visie'.

Overzetten budget economische verbindingen naar economische zaken

(budgetneutraal vanaf 2026; op 'Economische verbindingen' € 61.567 voordeel lagere lasten en op 'Economische zaken' € 61.567 nadeel hogere lasten)

Voor de uitvoering van de Economische Visie is het onderscheid tussen economische verbindingen en economische zaken niet nodig. Daarom kan het structureel besteedbaar budget van € 61.567 voor economische verbindingen in zijn geheel worden toegevoegd aan dat voor economische zaken.

Bijdrage Provincie Zuid-Holland vanwege overname N441

(budgetneutraal in 2025; hogere baten € 155.000 en storting in de reserve Ommedijk € 155.000)

Dit jaar heeft de gemeente Wassenaar de N441 overgenomen van de Provincie Zuid-Holland.

Voor het onderhoud en beheer heeft de gemeente eenmalig een bedrag van € 155.000 ontvangen. Op grond van de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) Gemeenten mag dit bedrag niet rechtstreeks aan de onderhoudsvoorzieningen worden toegevoegd.

Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Ommedijk. Er is echter hier geen direct verband met de Ommedijk, maar in beide gevallen gaat het hier om areaaluitbreidingen als gevolg van overnames van de Provincie Zuid-Holland. Er zal worden bekeken wat de gevolgen zijn van deze areaaluitbreidingen voor het beheer van de openbare ruimte. Eventuele extra lasten als gevolg hiervan kunnen dan mogelijk vanuit deze reserve worden gedekt.

Lokale Aanpak Isolatie (LAI)

(budgetneutraal in 2025 hogere lasten en baten € 593.419, en in 2026 hogere lasten en baten € 836.352)

Inmiddels is de Lokale Aanpak Isolatie voorbereid en resteren de laatste afspraken over de benadering en deelname van 2.600 bewoners om gebruik te maken van de isolatiesubsidie. Hiervoor worden de drie verkregen tranches specifieke uitkeringen voor de LAI (SPUK-regeling 'Verduurzaming slecht geïsoleerde woningen in het kader van het Nationaal Isolatie Programma') en de SPUK Energiearmoede ingezet. Het gaat om een resterend totaalbedrag van € 1,43 miljoen waarvan naar verwachting € 593.419 nog dit jaar besteed wordt aan LAI-subsidies en uitvoeringskosten om bewoners te werven en te ontzorgen. De rest van de vooruit ontvangen middelen (€ 840.000) mogen van 2026 tot en met 2028 worden besteed.

Budgetoverheveling van 2025 naar 2026

Opstellen Economische Visie

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 voordeel lagere lasten € 14.000 en in 2026 nadeel hogere lasten € 14.000)

Op 23 september 2025 heeft de gemeenteraad de Economische Visie Wassenaar 2025 unaniem vastgesteld. Voor de totstandkoming van dit project was een budget van € 50.000 beschikbaar gesteld. Na afronding resteert hiervan € 14.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag over te hevelen naar 2026, zodat het kan worden ingezet voor de uitvoering van het bijbehorende Uitvoeringsprogramma.

Pilot Leegstandsbestrijding

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 voordeel lagere lasten € 20.000 en in 2026 nadeel hogere lasten € 20.000)

Voor de Pilot Leegstandsbestrijding is een budget van € 40.000 beschikbaar gesteld, met als doel de leegstand in het centrum inzichtelijk te maken en actief aan te pakken. In 2025 is hiervan € 20.000 ingezet voor de aanstelling van een leegstandcoach. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van € 20.000 over te hevelen naar 2026, zodat ook in dat jaar de inzet van een leegstandcoach kan worden geborgd en de continuïteit van de aanpak gewaarborgd blijft.

Programma Noordrand

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 voordeel lagere lasten € 35.000 en in 2026 nadeel hogere lasten € 35.000)

De dit jaar gemaakte kosten hebben te maken met vaststelling van het Programma Noordrand, voorbereiding van de uitvoeringsmaatregelen en afstemming met de provincie over de subsidie. Nu het programma wordt vastgesteld kan de uitvoering worden opgestart. Budgettair drukten de advocaatkosten in 2025 hoog op het Programma Noordrand. Het resterend budget van € 35.000 voor de inhuur van externe expertise wordt overgeheveld naar 2026.

Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten en baten € 419.402 en in 2026 hogere lasten en baten € 419.402. Daarnaast in 2026 € 515.000 nadeel lagere baten)

Over de periode 2023 tot en met 2025 zijn in het kader van de tijdelijke regeling CDOKE door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland specifieke uitkeringen verstrekt voor een totaalbedrag van € 2,065 miljoen. Deze middelen kunnen tot en met 2027 worden besteed en verantwoord. Voor dit jaar was hiervan een bedrag van € 520.000 op de begroting gebracht, wat tot € 939.402 moet worden verhoogd met € 419.402. Dit laatste bedrag komt niet in 2025 tot besteding en wordt daarom in 2026 toegevoegd aan het besteedbaar budget voor de energietransitie. Voor 2026 is inmiddels via de septembercirculaire (algemene uitkering uit het gemeentefonds) de CDOKE-component bekend (€ 932.000). De op € 515.000 geraamde specifieke uitkering voor 2026 komt hiermee (eenmalig) te vervallen.

Festiviteiten 80 jaar Vrijheid

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten € 11.500 en lagere onttrekking Algemene reserve; in 2026 hogere lasten € 11.500 en hogere onttrekking Algemene reserve € 11.500)

Er is € 11.500 over van de totaal € 50.000 uit het subsidiebudget voor de viering van 80 jaar vrijheid. Dit bedrag willen we, inclusief de bijbehorende dekking uit de Algemene reserve, graag overhevelen naar 2026 en oormerken voor nieuwe activiteiten van Stichting Dorpsevenementen Wassenaar in 2026, die daarvoor een nieuwe subsidieaanvraag zal indienen.

Geluidsanering woningen met Rijksbijdrage

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 lagere lasten € 95.000 en een lagere Rijksbijdrage € 95.000 en in 2026 hogere lasten € 95.000 en een hogere Rijksbijdrage € 95.000)

De ontvangen Rijksbijdrage van € 120.450 voor geluidsanering van woningen is voor een bedrag van € 95.000 nog niet tot besteding gekomen. De uitvoering zal naar verwachting in 2026/2027 tot kosten leiden. Voorgesteld wordt het bestedingsbudget met bijbehorende dekking over te hevelen naar 2026.

Revitalisering Maaldrift

(overheveling van 2025 naar 2026; in 2025 voordeel lagere lasten € 30.000, lagere onttrekking uit de Algemene reserve € 30.000; in 2026 nadeel hogere lasten € 30.000 en hogere onttrekking uit de Algemene reserve € 30.000)

In 2025 is gestart met revitalisering van het bedrijventerrein Maaldrift. Samen met de Bedrijveninvesteringszone Maaldrift wordt geïnvesteerd in het opwaarderen van de entree van het bedrijventerrein en de op het bedrijventerrein gelegen parkeerplaatsen. Dit werk wordt afgerond in 2026. Er wordt de gemeenteraad voorgesteld het budget van € 30.000 met dekking uit de Algemene reserve over te hevelen naar 2026.

Bijlage 1. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota

- is nadeel; + is voordeel	2025	2026	2027	2028
Bedragen in €				
Programma 1	-174.000	-159.000	-49.000	-49.000
Begeleiding boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren)	-75.000			
Dierenambulance	-49.000	-49.000	-49.000	-49.000
Pilot Bibob-coördinator in 2026		-110.000		
Extra inhuur Crisisbeheersing (VTV)	-50.000			
Programma 2	-464.187	-53.841	-25.117	-23.020
Alleenverdienersproblematiek	-38.141			
Schuldhelpverlening	-23.500			
Beëindiging mini-maatwerkbudget	15.000			
Bijstandsbudget (BUIG) - definitieve uitkering 2025	286.000	343.674	343.674	343.674
Bijstandsbudget (BUIG) – lasten	-37.000	-343.674	-343.674	-343.674
Kleinschalige opvang Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers)	66.147	67.933		
Aanvulling op de Bonus Spreidingswet	117.496			
Beëindiging huisvesting Internationale Taalklas (ITK)	14.000	-28.000		
Asielzoekers: werkbudget integratie en participatie	40.000			
Wmo–maatwerkvoorzieningen	-298.000			
Kostprijsonderzoek huishoudelijke ondersteuning	-22.000			
Cliëntvolgsysteem Wmo en Jeugdwet	-37.358	-12.283		
Sportaccommodaties - onroerendezaakbelasting (ozb) en juridische inzet	-65.000			
<u>Budgetneutraal programma overstijgend</u>				
Implementatie Participatiewet in Balans (septembercirculaire 2025 zie P3)	-28.831	-12.283	-2.909	-812
Voortzetting SPUK Informatiepunten Digitale Overhead (IDO) (septembercirculaire 2025 zie P3)	-	-22.208	-22.208	-22.208
Hervormingsagenda Jeugd (septembercirculaire 2025 zie P3) storting in reserve Sociaal Domein	-500.000			
<u>Budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026</u>				
Budget Sportvisie	47.000	-47.000		
Programma 3	949.386	207.397	-238.943	-263.640
Effect Meicirculaire Algemene Uitkering Gemeentefonds	770.688			
Effect Septembercirculaire Algemene Uitkering Gemeentefonds	846.538	800.211	-243.997	-168.562
Tijdelijke voorzieningen gemeentelijke huisvesting	228.000	-127.868	-	-100.132
Tractie (aanbesteding voertuigen openbare ruimte)	-55.000			
Tractie (laadstation)	-25.000			
Aanschaf accukluis voor elektrische bosmaaiers	-20.000			
Actualiseren onroerendezaakbelasting (ozb)	550.000			
Opvangen vacatures en uitval	-680.000			
Inhuurlasten Ruimtelijk domein	-154.000			
Aanvulling capaciteit eenheid Juridische zaken		-450.000		
Inkoop efficiencyslag eigen organisatie	-10.840			
Opleidingen	-70.000			
Landelijke Tweede Kamer verkiezingen	-15.000			
Juridisch advies Huize Ivicke	-15.000			
Aanleg glasvezel tijdelijke huisvesting in het politiebureau	-75.000			
Treasury	46.000			
UWV eigen risico WW	-124.000			
Aanvullende kosten en storting voorziening pensioenen (voormalig) wethouders	-238.000			
Update HR-systeem Motion	-30.000			
<u>Budgetneutraal binnen het programma</u>				
Flexibele schil ambtelijke organisatie		-560.780		
Flexibele schil ambtelijke organisatie - dekking reserve reorganisatie	-	560.780		
Verkoop Buurtweg 116 - Koffiehuisje storting in de algemene reserve	-109.719			
Verkoop Buurtweg 116 - Koffiehuisje verkoopkosten en restant boekwaarde	-21.881	5.054	5.054	5.054
Verkoop Buurtweg 116 - Koffiehuisje	131.600			
<u>Budgetneutraal programma overstijgend</u>				
Projectleiders en -ondersteuners in eigen dienst	-70.000	-435.000	-435.000	-435.000
Kosten projectleiders en -ondersteuners doorbelasten naar projecten	70.000	435.000	435.000	435.000
<u>Budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026</u>				
Internationals	20.000	-20.000		
Ontwikkeling nieuwe gemeentewerf en milieustraat overheveling naar 2026	135.000	-135.000		
Ontwikkeling nieuwe gemeentewerf en milieustraat onttrekking reserve grote projecten	-135.000	135.000		
Cliëntvolgsysteem Wmo en Jeugdwet - ICT lasten (dekking uit de algemene reserve)	-20.000	20.000		
Cliëntvolgsysteem Wmo en Jeugdwet - ICT-lasten	20.000	-20.000		

- is nadeel; + is voordeel	2025	2026	2027	2028
Bedragen in €				
Programma 4	-881.185	-84.000	-12.000	-12.000
Onroerendezaakbelasting (ozb) Rijnlands lyceum	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Bouwheerschapp Kievitschool (niet bij gemeente Wassenaar)	-21.880			
Leges Omgevingsvergunningen lagere baten	-800.000			
Leges Omgevingsvergunningen- gedeeltelijke dekking reserve Egalisatie omgevingsvergunningen	310.000			
Extra inhuur Vergunningverlening Omgevingswet	-318.000			
<u>Budgetneutraal binnen het programma</u>				
Modernisering Duindigt:				
1. Uitvoeren motie 359 "Toekomst Duindigt"	-497.500			
2. Afhandelen Woo-verzoeken	-135.500			
3. Historische kosten t.b.v. vaststelling voorkeursrecht	-90.000			
Extra voorbereidingskosten Duindigt- dekking uit reserve grote projecten	723.000			
Extra voorbereidingsbudget ontwikkeling gemeentewerf	-105.000			
Extra voorbereidingsbudget ontwikkeling gemeentewerf- dekking reserve grote projecten	105.000			
Planbegeleiding camping Duinhorst	-6.657			
Planbegeleiding camping Duinhorst - anterieure overeenkomst	6.657			
Gemeentelijke inzet Stichting Voorlinden	-30.000	-30.000		
Samenwerkingsovereenkomst Stichting Voorlinden	30.000	30.000		
<u>Budgetneutraal programma overstijgend</u>				
Invoering Omgevingswet	-139.305			
Beëindiging huisvesting Internationale Taalklas (dekking in Programma 2)	-	28.000		
<u>Budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026</u>				
Invoering Omgevingswet	100.000	-100.000		
Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW) lasten	169.500	-169.500		
Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW) dekking reserve grote projecten	-169.500	169.500		
Herontwikkeling voormalige Den Deylschool lasten	70.000	-70.000		
Herontwikkeling voormalige Den Deylschool - dekking uit verkoopopbrengst	-70.000	70.000		
Sanering huidige gemeentewerf lasten	1.500.000	-1.500.000		
Sanering huidige gemeentewerf dekking uit de algemene reserve	-1.500.000	1.500.000		
Omgevingsvisie	80.000	-80.000		
Omgevingsvisie - dekking uit de egaliseriereserve omgevingsvergunningen	-80.000	80.000		
Integraal Kindcentrum (SKOW)	200.000	-200.000		
Integraal Kindcentrum (SKOW) - dekking uit reserve grote projecten	-200.000	200.000		
Programma 5	575.229	-530.000	54.000	54.000
Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)	-24.771			
Degeneratievergoedingen kabels en leidingen	-100.000			
Groen onderhoud	300.000			
Inspectie rioleringen	140.000			
Huur millieustraat Avalex	54.000	54.000	54.000	54.000
Rijksvergoeding voor opruimen zwerfafval (SUP-subsidie)	137.000			
<u>Budgetneutraal binnen het programma</u>				
Uitvoering economische zaken (Een Euro Actie (1EA) en Netwerk Vrijtijdseconomie Wassenaar	-50.238	-50.238	-50.238	-50.238
Uitvoering economische zaken taakveld 3.1	50.238	50.238	50.238	50.238
Overzetten budgetten van economische verbindingen naar economische zaken	-	61.567	61.567	61.567
Overzetten budgetten economische verbindingen naar economische zaken	-	-61.567	-61.567	-61.567
Bijdrage Provincie Zuid-Holland vw. overname N441	155.000			
Bijdrage Provincie Zuid-Holland vw. overname N441 storting in bestemmingsreserve Ommedijk	-155.000			
Lokale aanpak Isolatie (LAI)	-593.419	-836.352		
SPUK Verduurzaming en SPUK Energiearmoede (Lokale Aanpas Isolatie)	593.419	836.352		
<u>Budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026</u>				
Opstellen Economische Visie	14.000	-14.000		
Pilot Leegstandsbestrijding	20.000	-20.000		
Programma Noordrand	35.000	-35.000		
Capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid (CDOKE)- uitkering RVO	-419.402	419.402		
Lasten energietransitie (septembercirculaire CDOKE component voor 2025)	419.402	-419.402		
Lasten energietransitie (septembercirculaire CDOKE component lagere baten 2026)		-515.000		
Festiviteiten 80 jaar Vrijheid	11.500	-11.500		
Festiviteiten 80 jaar Vrijheid dekking uit Algemene reserve	-11.500	11.500		
Geluidsanering woningen	95.000	-95.000		
Rijksbijdrage geluidsanering woningen	-95.000	95.000		
Revitalisering Maaldrift	30.000	-30.000		
Revitalisering Maaldrift - dekking uit de Algemene reserve	-30.000	30.000		
TOTAAL Najaarsnota 2025	5.243	-619.444	-271.060	-293.660
Investeringsen				
Lasten Dorpskern	-434.000			
Baten Dorpskern	470.000			
Per saldo positief kredieteffect	36.000			

Financiën

Financiële ontwikkeling per programma

Bedragen x € 1.000					
"-" is nadeel; "+" is voordeel		2025	2026	2027	2028
Primitieve begroting 2025		9			
vastgesteld (incl. VJN 2025)		1.426			
Saldo na door de raad vastgestelde wijzigingen		1.435			
Meerjarenbeeld na Kadernota 2026, Meicirculaire 2025 en Mutaties na Kadernota 2026			40	193	-864
Wijzigingen najaarsnota per programma					
P1 Veiligheid en handhaving		-174	-159	-49	-49
P2 Mens en Maatschappij		-464	-54	-25	-23
P3 Bestuur en Middelen		949	207	-239	-264
P4 Fysieke Leefomgeving		-881	-84	-12	-12
P5 Natuur, klimaat en mobiliteit		575	-530	54	54
Totaal wijzigingen najaarsnota 2025*		5	-620	-271	-294
Saldo na wijziging en Najaarsnota 2025		1.440	-580	-78	-1.158
*er kunnen minimale afrondingsverschillen voorkomen in de verschillende tabellen					